

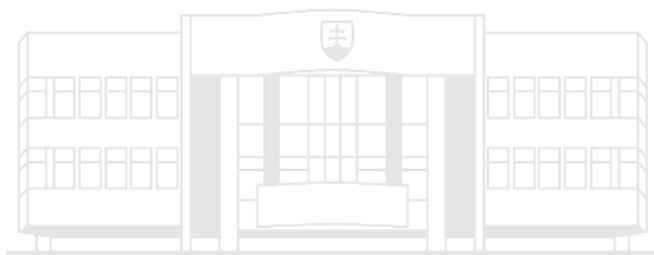
**Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút**

**Edícia: Porovnávacie analýzy
13/2023**

Dobrovoľníctvo v Európe – vybrané aspekty

Katarína Kubišová

**Bratislava
december 2023**

Postavenie odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj oddelenie Parlamentná knižnica a oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Dobrovoľníctvo v Európe – vybrané aspekty

Anotácia

Predkladané porovnávacie štúdiá sa zaoberá právnou úpravou a vybranými aspektami dobrovoľníctva v niektorých európskych štátoch. Predmetom porovnania bol napríklad minimálny vek dobrovoľníkov, dobrovoľníctvo ako súčasť školských učebných osnov, benefity pre dobrovoľníkov, dobrovoľníctvo v čase krízových situácií a podobne.

Kľúčové slová

dobrovoľníctvo, dobrovoľnícke aktivity, občianska spoločnosť, školské osnovy, neziskové organizácie, mimovládny sektor, občianska angažovanosť

Volunteering in Europe – selected aspects

Annotation

The presented comparative study deals with legal regulation and selected aspects of volunteering in European countries. The aspects of the comparison, for example, were: the minimum age of volunteers, volunteering as part of the school curriculum, benefits for volunteers, volunteering in times of crisis, etc.

Keywords

volunteering, voluntary activities, civil society, school curriculum, non-profit organizations, non-governmental sector, civic engagement

Vypracovala: RNDr. Katarína Kubišová

Schválila: PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD., riaditeľka PI

Materiál slúži najmä pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom odboru Parlamentný inštitút a autorov. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Obsah

1. Úvod	5
2. Zhrnutie	7
3. Situácia v Slovenskej republike	12
4. Situácia vo vybraných európskych štátoch	16
4.1 ALBÁNSKO	16
4.2 BELGICKO	16
4.3 BULHARSKO	17
4.4 ČESKÁ REPUBLIKA	19
4.5 ESTÓNSKO	20
4.6 FÍNSKO	23
4.7 FRANCÚZSKO	24
4.8 GRÉCKO	26
4.9 LITVA	27
4.10 LOTYŠSKO	28
4.11 LUXEMBURSKO	29
4.12 MAĎARSKO	30
4.13 NEMECKO	33
4.14 NÓRSKO	35
4.15 POĽSKO	37
4.16 PORTUGALSKO	38
4.17 RAKÚSKO	39
4.18 RUMUNSKO	40
4.19 SEVERNÉ MACEDÓNSKO	42
4.20 SLOVINSKO	43
4.21 ŠPANIELSKO	46
4.22 ŠVAJČIARSKO	50
4.23 ŠVÉDSKO	52
4.24 TALIANSKO	53
5. Záver	55
6. Použité zdroje	58

1. Úvod

Dobrovoľníctvo je neodmysliteľnou súčasťou modernej spoločnosti. Vďaka dobrovoľníctvu môžu občania významne prispieť k sociálnemu a hospodárskemu rozvoju svojich spoločností. Navyše môžu rozšíriť vplyv a kapacity organizácií občianskej spoločnosti a zároveň rozvíjať vlastné schopnosti. Prínosy dobrovoľníctva opakovane uznávajú rôzne iniciatívy zamerané na podporu dobrovoľníctva na medzinárodnej a európskej úrovni.

Neziskové organizácie majú povahou svojej činnosti najbližšie k dobrovoľníctvu a zapájaniu dobrovoľníkov do svojich aktivít, pričom práve dobrovoľník je považovaný za základ neziskovej organizácie a tretieho sektora. Aj na Slovensku existujú mnohé neziskové organizácie, založené na čisto dobrovoľníckom princípe. To sa však netýka iba neziskového sektora. Dobrovoľnícke služby v čoraz väčšej miere využíva aj štát. Rovnako sa postupne začína rozvíjať firemné dobrovoľníctvo a zaangažovanie zamestnancov do dobrovoľníckych aktivít.¹

Medzinárodné orgány, ako napríklad Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov, Európsky parlament, alebo Parlamentné zhromaždenie Rady Európy povzbudzujú vlády, aby uznali hodnotu dobrovoľníctva a podporovali dobrovoľníctvo. V reakcii na to mnohé štáty vyvinuli komplexné právne rámce na reguláciu a ochranu dobrovoľníctva a osôb, zapojených do dobrovoľníckych aktivít.²

Rada Európy odporúča, aby štáty definovali dobrovoľnícku službu na národnej úrovni s dôrazom na jej vzdelávacie aspekty a jej význam pre spoločnosť. Prostredníctvom odporúčania z roku 2001 Valné zhromaždenie Rady Európy ďalej žiada Výbor ministrov, aby vyzval členské štáty, aby sa snažili „identifikovať a odstrániť vo svojich zákonoch a praxi akékoľvek prekážky, ktoré priamo alebo nepriamo bránia ľuďom zapojiť sa do dobrovoľníckej činnosti, a znížiť daňový tlak, ktorý by znevýhodňoval dobrovoľnú činnosť“ a „poskytnúť dobrovoľníckym pracovníkom právne postavenie a primeranú sociálnu ochranu, pri rešpektovaní ich nezávislosti a odstraňovaní finančných prekážok dobrovoľníctva“.³

Neexistuje jednotný spôsob regulácie dobrovoľníctva, predovšetkým preto, že povaha dobrovoľníckych iniciatív je rôzna, ale aj preto, že krajiny prostredníctvom legislatívy sledujú rôzne ciele. Ciele určujú rozsah regulácie, konkrétnu formu dobrovoľníctva, ktorá je regulovaná a výhody, stimuly a ochrany, ktoré sa na túto formu vzťahujú. V súlade s tým sa doteraz prijaté zákony v Európe značne líšia, pokiaľ ide o ich ciele a zámery, typy dobrovoľníctva, ktorým sa venujú, a rozsah, v akom upravujú vzťah medzi dobrovoľníkom a organizáciou.

¹ MARČEK, Eduard, ed. Dobrovoľníctvo a právna úprava. Bratislava: Nadácia otvorenej spoločnosti, 2008.

² VOLUNTEERING: EUROPEAN PRACTICE OF REGULATION. Dostupné na internete (v angličtine): <https://ecnl.org/sites/default/files/2020-09/Voluntary%20Activities%20-%20European%20Practices%20of%20Regulation%20%28Belarus%20volunteering%20paper%29.pdf>

³ Comparative Analysis of the European Legal Systems and Practices Regarding Volunteering. Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.icnl.org/resources/research/ijnl/comparative-analysis-of-the-european-legal-systems-and-practices-regarding-volunteering>

Podľa zvyklostí v európskych štátoch sú právne regulované najčastejšie tieto aspekty dobrovoľníctva:

- definície dobrovoľníka a dobrovoľníckej činnosti;
- definícia vysielajúcej organizácie;
- obsah dobrovoľníckej zmluvy a podmienky, za ktorých sa má uzatvoriť;
- vzájomné práva a povinnosti dobrovoľníka a vysielajúcej organizácie;
- ustanovenia o vyvodzovaní zodpovednosti pre osoby, ktoré nerešpektujú právne predpisy pre dobrovoľníctvo;
- zdaňovanie výdavkov súvisiacich s dobrovoľníckou činnosťou, napr. cestovné náklady;
- ubytovanie pre dobrovoľníkov mimo miesta konania aktivity;
- stimuly pre osoby, aby sa zapojili do dobrovoľníckych aktivít, ako sú sociálne dávky, príspevok na dávky v nezamestnanosti;
- podmienky pre medzinárodné dobrovoľníctvo, najmä dobrovoľníctvo štátnych príslušníkov v zahraničí a cudzincov v krajine.⁴

⁴ VOLUNTEERING: EUROPEAN PRACTICE OF REGULATION. C. d.

2. Zhrnutie

Tabuľka č. 1: Súhrn analyzovaných aspektov dobrovolníctva vo vybraných štátoch

Štát	Špecifická právna úprava dobrovolníctva	Minimálny vek na výkon dobrovolníctva	Dobrovolníctvo ako povinná súčasť učebných osnov	Benefity pre dobrovoľníkov	Špecifická právna úprava pre dobrovolníctvo v čase krízových situácií	Strešný orgán pre dobrovolníctvo
Albánsko	áno <i>Zákon č.45/2016 o dobrovolníctve</i>	15 rokov	-----	-----	-----	Národná služba zamestnanosti Ministerstvo pre pracovné záležitosti
Belgicko	áno <i>Zákon o právach dobrovoľníkov</i>	16 rokov	nie je	granty pre dobrovoľnícke organizácie	nie je	Vysoká rada dobrovoľníkov
Bulharsko	nie je	16 rokov	nie je	pracovné voľno s odmenou za prácu – v prípade krízových situácií	áno <i>Zákon o ochrane pred katastrofami</i>	Ministerstvo vnútra
Česká republika	áno <i>Zákon č. 198/2002 Z. z. o dobrovoľníckej službe</i>	15 rokov	-----	oslobodenie od dane z príjmu pracovné voľno s náhradou mzdy (max 1 týždeň v roku)	nie	Ministerstvo vnútra
Estónsko	nie je	nie je	nie je	daňové úľavy	áno <i>Zákon o záchranárstve Zákon o mimoriadnych udalostiach a ďalšie</i>	Ministerstvo vnútra

Štát	Špecifická právna úprava dobrovoľníctva	Minimálny vek na výkon dobrovoľníctva	Dobrovoľníctvo ako povinná súčasť učebných osnov	Benefity pre dobrovoľníkov	Špecifická právna úprava pre dobrovoľníctvo v čase krízových situácií	Strešný orgán pre dobrovoľníctvo
Fínsko	nie je	nie je	nie je	poskytovanie štátnej pomoci dobrovoľníkom	nie je	Ministerstvo spravodlivosti
Francúzsko	áno <i>Zákon z 1. júla 1901 o zmluve o združení</i>	nie je	nie je	daňové úľavy	nie je	Ministerstvo školstva
Grécko	áno <i>Zákon č. 4873/2021 o ochrane dobrovoľníctva...</i>	nie je	áno Workshopy zručnosti – materské, základné a stredné školy	daňové stimuly	<i>Zákon 4662/2020 Národný mechanizmus krízového a rizikového manažmentu...</i>	Ministerstvo vnútra
Litva	áno <i>Zákon o dobrovoľníctve</i>	14 rokov	áno 20 hodín ročne (stredné školy)	poskytovanie kreditu vysokými školami	nie je	viacero ministerstiev
Lotyšsko	áno <i>Zákon o dobrovoľníckej službe</i>	13 rokov	nie je	nie sú	nie je	Štátny úrad práce
Luxembursko	nie je	16 rokov	-----	- finančná podpora od štátu - zľavy na kultúrne podujatia	nie je	Národná služba pre mládež
Maďarsko	áno <i>Zákon LXXXVIII z roku 2005 o dobrovoľníckej</i>	10 rokov	áno od 5. ročníka stredné školy - školská verejnoprospešná	daňové úľavy pre dobrovoľníkov zapísaných v registri dobrovoľníckych organizácií	áno <i>Zákon CXXVIII z roku 2011 o prevencii katastrof</i>	námestník štátneho sekretariátu pre občianske a sociálne vzťahy Kancelárie predsedu vlády

Štát	Špecifická právna úprava dobrovoľníctva	Minimálny vek na výkon dobrovoľníctva	Dobrovoľníctvo ako povinná súčasť učebných osnov	Benefity pre dobrovoľníkov	Špecifická právna úprava pre dobrovoľníctvo v čase krízových situácií	Strešný orgán pre dobrovoľníctvo
	<i>činnosti vo verejnom záujme</i>		práca (50 hodín počas štúdia)			
Nemecko	áno <i>Zákon o dobrovoľníckej službe (BFDG) Zákon na posilnenie dobrovoľníckej práce</i>	16 rokov	nie je	paušálna daňová sadzba pre dobrovoľníkov	áno <i>Federálneho zákona o civilnej ochrane a pomoci pri katastrofách (ZSKG)</i>	Spolkové ministerstvo pre rodinu, seniorov, ženy a mládež (BMFSFJ)
Nórsko	nie je	nie je	nie je, ale podporuje sa – opodstatnený dôvod na absenciu na vyučovaní	- kompenzácia DPH za tovary a služby pre neziskové organizácie - daňové úľavy	-----	Ministerstvo kultúry a rovnosti
Poľsko	áno <i>Zákon z 24. apríla 2003 o verejnoprospešnej činnosti a dobrovoľníctve</i>	13 rokov	nie je dobrovoľnícka aktivita sa zohľadňuje pri prijímaní na stredné školy	nie sú	-----	Výbor pre verejný prospech
Portugalsko	áno <i>Zákonom č. 71/98 Základy právneho rámca pre dobrovoľníctvo</i>	nie je	nie je	- pracovné voľno v zamestnaní - osobitný režim využívania hromadnej dopravy	nie je	Družstvo António Sérgio pre sociálnu ekonomiku
Rakúsko	áno <i>Zákon o dobrovoľníctve</i>	nie je	nie je	platené voľno za dobrovoľnícku činnosť v čase katastrof	nie je	Ministerstvo sociálnych vecí, zdravotníctva...

Štát	Špecifická právna úprava dobrovoľníctva	Minimálny vek na výkon dobrovoľníctva	Dobrovoľníctvo ako povinná súčasť učebných osnov	Benefity pre dobrovoľníkov	Špecifická právna úprava pre dobrovoľníctvo v čase krízových situácií	Strešný orgán pre dobrovoľníctvo
Rumunsko	áno <i>Zákon č. 78/2014 o regulácii dobrovoľníckej činnosti</i>	15 rokov	nie je dobrovoľníctvo je zákonom upravené ako jedna z mimoškolských vzdelávacích aktivít; študenti vysokých škôl získavajú za dobrovoľníctvo kredity	dobrovoľníctvo sa počíta ako odborná prax za predpokladu, že súvisí so študijným odborom	áno <i>Zákon č. 78/2014 o regulácii dobrovoľníckej činnosti</i> <i>Nariadenie č. 1516/IG z 21.06.2018 o organizovaní dobrovoľníckych aktivít</i>	nie je
Severné Macedónsko	áno <i>Zákon o dobrovoľníctve</i>	15 rokov	áno stredné školy – 1 hodina vysoké školy – 30 dní za rok	- náhrada nákladov na stravu a dopravu - náhrada nákladov na pracovné cesty a školenia	-----	Ministerstvo práce a sociálnej politiky
Slovinsko	áno <i>Zákon o dobrovoľníctve</i>	nie je	nie je	vyčlenenie prostriedkov zo štátneho rozpočtu na dobrovoľnícke projekty	nie je	Ministerstvo verejnej správy
Španielsko	áno <i>Zákon č. 45/2015 zo 14. októbra o dobrovoľníctve</i>	12 rokov	nie je autonómne oblasti môžu zahrnúť dobrovoľníctvo medzi podporované mimoškolské aktivity	nie sú	nie je	v právomoci autonómnych komunít

Štát	Špecifická právna úprava dobrovoľníctva	Minimálny vek na výkon dobrovoľníctva	Dobrovoľníctvo ako povinná súčasť učebných osnov	Benefity pre dobrovoľníkov	Špecifická právna úprava pre dobrovoľníctvo v čase krízových situácií	Strešný orgán pre dobrovoľníctvo
Švajčiarsko	nie je	nie je	v právomoci kantónov	zamestnanci do 30 rokov – nárok na týždeň plateného voľna	nie je	nie je
Švédsko	nie je	nie je	nie je	finančná podpora	<i>Vyhláška (1994:524) o činnostiach dobrovoľnej obrany</i>	Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí
Taliansko	<i>Kódex tretieho sektora (legislatívna vyhláška č. 117/2017) Zákon č. 266/1991 o dobrovoľníctve</i>	14 rokov	patrí medzi zručnosti uvedené ministerstvom školstva v Kritériách vzdelávania pre definovanie osnov základných a stredných škôl	- granty - prijímateľmi 5% dane z príjmu	nie je	Národné observatórium dobrovoľníctva pri Ministerstve práce a sociálnej politiky
Slovenská republika	áno zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve	15 rokov	nie	- pracovné voľno bez náhrady mzdy - daňové úľavy - použitie podielu z dane z príjmu na osobitné účely	nie	Ministerstvo vnútra

3. Situácia v Slovenskej republike

1) Právna úprava dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo v SR upravuje [zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#).

2) Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Podľa § 3 (2) zákona č. 406/2011 Z. z. dobrovoľníckou činnosťou nie je ... činnosť vykonávaná osobami, ktoré nedovърšili 15 rokov. Podľa nasledujúceho odseku dobrovoľník, ktorý nedovърšil vek 18 rokov, môže dobrovoľnícku činnosť vykonávať len so súhlasom svojho zákonného zástupcu a len pod dohľadom zodpovednej plnoletej fyzickej osoby.

3) Dobrovoľníctvo na školách

[Konceptia výchovy a vzdelávania detí a mládeže k dobrovoľníctvu](#)⁵ bola schválená dňa 19. apríla 2018 Ministerstvom školstva vedy, výskumu a športu SR. Zámerom koncepcie bolo vytvoriť predpoklady na realizáciu výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu vo všetkých stupňoch vzdelávania v školách a školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, vymedziť ciele a princípy výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu a stanoviť opatrenia na ich realizáciu. Koncepcia a jej zavedenie do praxe mala prispieť k tomu, aby dobrovoľníctvo bolo prirodzenou súčasťou životného štýlu ľudí a života komunít na Slovensku, čím sa škola prepojí s reálnym životom.

Na základe materiálu, vypracovaného Centrom vedecko-technických informácií Slovenskej republiky (2021) [Výchova a vzdelávanie k dobrovoľníctvu v základných a stredných školách](#)⁶, informovanosť o dobrovoľníctve prostredníctvom učiteľov priamo na vyučovaní ako aj prostredníctvom násteniek, webovej stránky školy, školských novín a pod. bola výrazne viac zastúpená v súkromných školách. Okrem toho súkromné školy spolu s cirkevnými dominovali aj priamym zapájaním do dobrovoľníckych aktivít a informovaním prostredníctvom koordinátora dobrovoľníckych aktivít.

V materiáli sa ďalej konštatuje, že: *Výchova a vzdelávanie k dobrovoľníctvu sa vo väčšine škôl realizuje na hodinách občianskej náuky/výchovy alebo v stredných školách v náuke o spoločnosti, spoločenskovednom seminári. Druhé miesto v poradí má etická výchova zastúpená vo viac ako polovici škôl. Významné miesto patrí aj náboženskej výchove. V predmetoch na prvom stupni základnej školy sa problematike dobrovoľníctva venuje iba pätina škôl.*

Podľa uvedeného materiálu: *zapojenie žiakov do dobrovoľníckych aktivít uviedla väčšina škôl, iba v menej ako desatine prípadov sme zaznamenali negatívnu odpoveď. Najčastejšie zapájajú školy žiakov do dobrovoľníckych aktivít v spolupráci s neziskovou organizáciou s aktívnym zapojením učiteľov. Autonómna*

⁵ Konceptia výchovy a vzdelávania detí a mládeže k dobrovoľníctvu. Dostupné online: https://www.minedu.sk/data/files/7972_koncepcia_vav_dam_k_dobrovolnictvu.pdf

⁶ Výchova a vzdelávanie k dobrovoľníctvu v základných a stredných školách. CVTI SR, 2021. Dostupné online: https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/prevenicia/Vychova_a_vzdelavanie_k_dobrovolnictvu_v_ZS_a_SS.pdf

aktivita škôl v tomto smere, bez príspevnia mimovládnej organizácie, sa zistila v pätine prípadov. Ostatné spôsoby boli menej časté.

V základných a stredných školách prevažuje príležitostné dobrovoľníctvo (jeden alebo dvakrát za polroka, jeden alebo dvakrát za rok). Pravidelnú frekvenciu potvrdila približne pätina škôl. V základných školách je o niečo viac častejšie príležitostné (nepravidelné dobrovoľníctvo) a v stredných školách pravidelná frekvencia dobrovoľníckych aktivít.

Rozdiely sa zistili aj podľa typu strednej školy, veľkosti sídla a počtu žiakov školy a typu zriaďovateľa. Vo verejných a súkromných školách jednoznačne prevažuje nepravidelný charakter dobrovoľníctva (v cirkevných prevažuje mierne), naopak, v cirkevných školách sa zaznamenal najvyšší podiel pravidelných dobrovoľníckych aktivít (až 43,1 %).

Najväčšími oblasťami dobrovoľníckych aktivít, do ktorých školy zapojili svojich žiakov, sú pomoc pri získavaní finančných prostriedkov (zbierky, charitatívne akcie) a starostlivosť, údržba a čistenie prírody alebo verejných priestranstiev. Významnými oblasťami sú aj organizácia a pomoc pri rôznych športových a kultúrnych akciách, pomoc a práca v prospech školy a pomoc a práca so seniorami a ďalšími skupinami. Menej ako tretina sa venuje pomoci a práci s chorými, zdravotne postihnutými alebo práci s deťmi, mládežou, približne pätina starostlivosti o zvieratá.

4) Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Zákon č. 406/2011 Z. z. v článkoch II – V prináša niektoré zmeny iných zákonov, ktoré reflektujú určité benefity pre aktívnych dobrovoľníkov. Jedná sa o nasledujúce oblasti:

- Poskytnutie pracovného voľna na základe zákona č. [311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov](#):

§ 138a

Prekážka v práci z dôvodu dobrovoľníckej činnosti

(1) Zamestnávateľ môže zamestnancovi na základe jeho žiadosti poskytnúť pracovné voľno na výkon činnosti vykonávanej na základe zmluvy o dobrovoľníckej činnosti podľa osobitného predpisu v pracovnom čase; za čas pracovného voľna mzda ani náhrada mzdy zamestnancovi nepatrí. Pracovné voľno poskytnuté podľa prvej vety sa nepovažuje za výkon práce.

(2) Podmienky poskytovania pracovného voľna zamestnancom na výkon dobrovoľníckej činnosti podľa osobitného predpisu možno dohodnúť aj so zástupcami zamestnancov; mzdu ani náhradu mzdy za čas pracovného voľna nemožno dohodnúť.“

- Oslobodenie od dane z príjmu podľa [zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov](#):

§ 9 (2) Od dane sú oslobodené aj

....

x) plnenia poskytované dobrovoľníkovi podľa osobitného predpisu

- Použitie 3% podielu zaplatenej dane na osobitné účely podľa zákona č. 595/2003 Z. z.:

§ 50 Použitie podielu zaplatenej dane na osobitné účely

(1) Daňovník, ktorý je

- a) fyzickou osobou, je oprávnený vyhlásiť v daňovom priznaní v lehote na podanie daňového priznania alebo na tlačíve, ktorého vzor určí finančné riaditeľstvo a uverejní ho na svojom webovom sídle predloženom správcovi dane do 30. apríla po skončení zdaňovacieho obdobia, ak ide o daňovníka, ktorému zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonal ročné zúčtovanie, že podiel zaplatenej dane do výšky 2 % sa má poukázať ním určenej právnickej osobe podľa odseku 4 alebo že sa má prijímateľovi poukázať podiel zaplatenej dane do výšky 3 %, ak ide o daňovníka, ktorý v zdaňovacom období, ktorého sa vyhlásenie týka, vykonával dobrovoľnícku činnosť podľa osobitného predpisu počas najmenej 40 hodín v zdaňovacom období a predloží o tom písomné potvrdenie podľa osobitného predpisu...

Podiel zaplatenej dane je možné poskytnúť prijímateľovi, ktorého predmetom činnosti je medzi inými aj organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti.

- Bezodplatné dodanie služby podľa [zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov](#):

§ 9 Dodanie služby

(2) Bezodplatné dodanie služby iné ako v odseku 2 na osobnú spotrebu platiteľa alebo jeho zamestnancov alebo na ďalší iný účel ako na podnikanie platiteľa sa považuje za dodanie služby za protihodnotu okrem služby bezodplatne dodanej vysielajúcej organizácii alebo prijímateľovi dobrovoľníckej činnosti podľa osobitného predpisu.

- Oslobodenie, alebo zníženie miestnej dane a poplatku podľa [zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov](#):

§ 103

(5) Obec môže ustanoviť všeobecne záväzným nariadením, že jedným z kritérií pre oslobodenie alebo zníženie miestnej dane, miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady bude vykonávanie dobrovoľníckej činnosti podľa osobitného predpisu v prospech obce na podporu plnenia jej úloh.

5) Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Činnosť a kompetencie jednotlivých ústavných orgánov v čase núdzového stavu, ktorý súvisí s bezprostredným ohrozením života a zdravia osôb, a to aj v súvislosti so vznikom pandémie, ohrozením životného prostredia alebo dôsledkom živelnej pohromy, katastrofy, priemyselnej, dopravnej alebo inej prevádzkovej havárie, upravuje [ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov](#).

Riadenie štátu a úlohy a kompetencie jednotlivých orgánov a inštitúcií počas krízových situácií mimo vojny upravuje [zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov](#). Medzi orgány krízového riadenia podľa tohto zákona patria aj obec a vyšší územný celok. Na týchto úrovniach sa zriaďujú krízové štáby a koordinuje sa činnosť podnikateľov a právnických osôb pri civilnom núdzovom plánovaní. Aj keď v zákone to nie je explicitne definované, dobrovoľnícka činnosť je v takýchto prípadoch väčšinou organizovaná neziskovou organizáciou (alebo inou právnickou osobou), komunikácia a spolupráca s ktorou by mala byť zahrnutá do krízového riadenia. Zákon č. 406/2011 Z. z. v § 4 (2) ukladá vysielajúcej organizácii povinnosť: *Vysielajúca organizácia v rámci svojej činnosti vyberá, eviduje, pripravuje a vysielá dobrovoľníkov na výkon dobrovoľníckej činnosti a uzatvára s nimi zmluvu podľa § 6. Vysielajúca organizácia je povinná určiť fyzickú osobu, ktorá zodpovedá za koordináciu dobrovoľníkov.*

6) Strešný orgán/inštitúcia

Oblasť dobrovoľníctva v SR kompetenčne spadá pod Ministerstvo vnútra SR.

4. Situácia vo vybraných európskych štátoch

Hlavným informačným zdrojom pre vypracovanie tejto časti boli odpovede parlamentov jednotlivých štátov poskytnuté v rámci siete Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu ECPRD⁷, doplnené štúdiom ďalších informačných zdrojov. Charakteristika jednotlivých štátov je štruktúrovaná podľa jednotnej schémy, avšak nepodarilo sa získať odpovede na všetky otázky od všetkých štátov.

4.1 ALBÁNSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo upravuje zákon č. 45/2016 o dobrovoľníctve⁸.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Dobrovoľníkom v zmysle tohto zákona je:

- každá osoba, občan alebo cudzinec, ktorá má plnú spôsobilosť konať podľa platných právnych predpisov a so slobodnou vôľou vykonáva dobrovoľníctvo;
- každá osoba so zdravotným postihnutím, ktorá môže vykonávať dobrovoľnícku činnosť v súlade so svojimi fyzickými a duševnými schopnosťami a vývojom;
- maloletá osoba vo veku od 15 do 18 rokov podľa ustanovení článku 6 vyššie uvedeného zákona.

Strešný orgán/inštitúcia

Národná služba zamestnanosti (prostredníctvom svojej infraštruktúry v celej krajine) zohráva kľúčovú úlohu pri registrácii organizácií občianskej spoločnosti (a iných neziskových organizácií) ochotných ponúkať dobrovoľnícku prácu. Dva alebo trikrát do roka musia tieto organizácie predložiť Národnej službe zamestnanosti databázu vrátane podrobností o registrovaných alebo angažovaných dobrovoľníkoch.

Orgánom zodpovedným za kontrolu implementácie vyššie uvedeného zákona je ministerstvo, pod ktoré spadajú pracovné záležitosti.

4.2 BELGICKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo v Belgicku upravuje federálny zákon z 3. júla 2005 „Zákon o právach dobrovoľníkov“. Zákon prešiel v posledných rokoch niekoľkými zmenami. Pokrytie výdavkov, ktoré môžu dobrovoľníci dostať, je určené kráľovským dekrétom (posledný kráľovský dekrét je z 31. augusta 2022). Regionálni zákonodarcovia môžu stanoviť dodatočné pravidlá týkajúce sa

⁷ Požiadavka ECPRD č. 5562 Volunteering, uzavretá databáza.

⁸ Zákon č. 45/2016 o dobrovoľníctve. Dostupné online (v albánčine):

<https://qbz.gov.al/eli/ligj/2016/04/28/45/5e164331-4d77-4a80-abf9-7973591b5d9d;q=vullnetarizmin>

dobrovoľníckej práce pre konkrétne oblasti. Existuje napríklad flámsky dekrét o dobrovoľníckej práci v oblasti sociálnej starostlivosti, verejného zdravia a rodiny z 3. apríla 2009.

Podľa vyššie uvedeného federálneho zákona dobrovoľnícka práca zahŕňa iba prácu, ktorá kumulatívne spĺňa tieto 3 podmienky:

- práca vykonávaná pre neziskovú organizáciu
- neplatená práca (okrem náhrady výdavkov, obmedzená na pevnú hornú hranicu)
- dobrovoľná a príležitostná práca.

Na všetky ostatné formy dobrovoľníckej práce v širšom zmysle (pomoc rodinným príslušníkom, pomoc miestnemu podniku atď.) sa preto zákon nevzťahuje.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Minimálny vek je v zásade 16 rokov (s možnými výnimkami).

Dobrovoľníctvo na školách

Školy môžu organizovať dobrovoľnícku prácu v širšom zmysle slova, ale to nepatrí do pôsobnosti tohto federálneho zákona. Dobrovoľnícka práca nie je súčasťou komplexných školských osnov.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Niektoré regionálne zákony poskytujú granty určitým organizáciám na vysielanie dobrovoľníkov.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Zdravotníctvo je jedným zo sektorov, kde je dobrovoľníctvo najrozvinutejšie, ale v zásade neexistuje žiadna špeciálna regulácia pre tento sektor. Počas pandemickej krízy boli poskytnuté ďalšie príležitosti na dobrovoľníctvo.

Strešný orgán/inštitúcia

Dobrovoľníctvo je dobre organizované na federálnej aj regionálnej úrovni. Napríklad vo Flámskom regióne (ktorý je jedným z 3 regiónov) existuje „Centrum podpory (Steunpunt) pre dobrovoľníctvo“, kde môžu miestne orgány a organizácie požiadať o informácie. Na federálnej úrovni je Vysoká rada dobrovoľníkov poradným orgánom, ktorý sa snaží monitorovať dobrovoľnícku politiku. Členovia tejto Najvyššej rady sú vyberaní kráľovským dekrétom.

4.3 BULHARSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo nie je v Bulharsku upravené špecifickou právnou normou. Oblasť dobrovoľníctva sa najviac týka Zákon o ochrane pred katastrofami, ktorý upravuje dobrovoľnícke formácie v Bulharskej republike pri riešení krízových situácií. Vo štvrtej hlave, oddiele III zákona sú uvedené podmienky a postup pri výkone činnosti dobrovoľníka.

Zákon o mládeži definuje základné princípy, riadenie a financovanie činností vykonávaných pri realizácii štátnej politiky mládeže. V šiestej kapitole sa ním upravuje dobrovoľnícka činnosť

mládeže ako spoločensky užitočná činnosť, ktorú vykonávajú mladí ľudia bezplatne na území Bulharskej republiky alebo v inej krajine v rámci programov a iniciatív v oblasti sociálnej, mládežníckej, športu a iných spoločensky významných aktivít.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Dobrovoľníkom môže byť každý občan starší ako 18 rokov, ktorý je klinicky zdravý, netrpí duševnou chorobou a nebol odsúdený za úmyselný trestný čin všeobecnej povahy, pokiaľ nebol rehabilitovaný. Osoba, ktorá dovŕšila 16. rok veku a nedovŕšila 18. rok veku, môže byť tréňovaná ako dobrovoľník bez plnenia konkrétnych úloh pri predchádzaní alebo zdolávaní katastrof, požiarov a mimoriadnych situácií a odstraňovaní ich následkov.

Dobrovoľníctvo na školách

Aj keď učebné osnovy pre všeobecné vzdelávanie výslovne nezahŕňajú predmet, ktorého ciele sú priamo zamerané na dobrovoľníctvo, existujú normatívne podmienky na jeho štúdium na voliteľných hodinách. V rámci autonómie škôl môžu školy zaradiť štúdium predmetov na získanie ďalšieho vzdelávania, ktoré zodpovedajú záujmom žiakov a podporujú rozvoj ich schopností, bez potreby hodnotenia výsledkov vzdelávania.

V rámci olympiády občianskej výchovy, do ktorej sú zaradení žiaci prvého až dvanásteho ročníka, sa každoročne prezentujú aj projekty zamerané na dobrovoľníctvo.

V školách neexistuje zákonná prekážka pre organizovanie dobrovoľníckych aktivít prístupných veku žiakov, nie sú však upravené štátnymi vzdelávacími štandardmi, ale sú z iniciatívy a v súlade s právomocami vzdelávacích inštitúcií.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Aktívni dobrovoľníci majú právo na poskytnutie voľna za účelom plnenia občianskych, verejných a iných povinností na čas výcviku a účasti v dobrovoľníckych formáciách na ochranu pred katastrofami. Podľa čl. 157, ods. 1 ods. 7 Zákonníka práce zamestnávateľ je povinný uvoľniť pracovníka alebo zamestnanca z práce na čas školenia a účasti na dobrovoľníckych prácach.

Podľa čl. 43 Zákona o ochrane pred katastrofami dobrovoľníka uvoľňuje zamestnávateľ z práce na čas výcviku alebo plnenia úloh na predchádzanie alebo zvládanie pohrôm, požiarov a mimoriadnych situácií a odstraňovanie ich následkov, dostáva odmenu za prácu zo štátneho rozpočtu a tento čas sa uznáva ako služba alebo prax. V prospech dobrovoľníka sa uzatvára úrazové poistenie.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Činnosti a orgány na ochranu obyvateľstva v prípade nebezpečenstva alebo vzniku katastrof sú upravené v čl. 19 a 20 Zákona o ochrane pred katastrofami. Na základe toho bol zriadený Jednotný záchranný systém, ktorý funguje a koordinuje činnosť v krízových situáciách. Podľa čl. 20, ods. 1, bod 5 zákona, činnosť na ochranu obyvateľstva vykonávajú aj dobrovoľnícke formácie.

Strešný orgán/inštitúcia

Kontrolu dodržiavania zákona vykonáva Ministerstvo vnútra podľa čl. 87 zákona.

4.4 ČESKÁ REPUBLIKA

Právní úprava dobrovolnictva

*Zákon č. 198/2002 Z. z. o dobrovolnické službě a o změně a doplnění některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě)*⁹ reguluje podmínky, za kterých stát podporuje dobrovolnickou službu vykonávanou dobrovolníky bez odměny a organizovanou podle tohoto zákona. Je potřebné poznamenat, že tento akt se vztahuje i na poměrně úzký úsek dobrovolnictva.

Vekový limit pro výkon dobrovolnické činnosti

Zákon o dobrovolnické službě stanovuje věkovou hranici v § 3 ods. 1 písm. a) na 15 let.

Benefity pro aktivních dobrovolníků

- § 19 ods. 1 písm. zb) zákona České národní rady č. 586/1992 Zb., o dani z příjmu v znění neskorších předpisů¹⁰:

Příjem v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby poskytované podle zákona o dobrovolnické službě je osvobozený od daně.

- § 203 ods. 2 písm. h) zákona č. 262/2006 Z. z. Zákoník práce v znění neskorších předpisů¹¹:

Na vykonávání činnosti vedoucích táborů pro děti a mládež, vychovatelů, instruktorů a případně i zdravotníků v táborech pro děti a mládež, mají zaměstnanci nárok na pracovní volno v nevyhnutném rozsahu, nejvíce však tři týdny v kalendářním roce, ak tomu nebrání závažné provozní důvody na straně zaměstnavatele. Za podmínek ustanovených v § 203a má zaměstnanec nárok na pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu ve výši průměrného zárobku nejvíce však za 1 týden v kalendářním roce.

- § 203 ods. 2 písm. k) zákona č. 262/2006 Z. z. Zákoník práce v znění neskorších předpisů:

Zaměstnanci mají nárok na pracovní volno na činnost dobrovolného zdravotníka Červeného kříže při poskytování zdravotního dohledu na sportovním nebo společenském podujatí v nevyhnutně potřebném rozsahu, pokud tomu nebrání vážné operativní důvody na straně zaměstnavatele.

Dobrovolnická činnost při záchrane života a zdraví

Činnost a organizaci dobrovolných hasičů upravuje zákon ČNR č. 133/1985 Zb. o požární ochraně v znění neskorších předpisů¹².

§ 10 ods. 1 zákona č. 320/2015 Zb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně a doplnění některých zákonů (zákon o Hasičském záchranném sboru) v znění neskorších předpisů¹³ uvádí:

⁹ Zákon č. 198/2002 Sb. o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě).

Dostupné na internetu: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-198>

¹⁰ Zákon ČNR č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. Dostupné na internetu: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

¹¹ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce. Dostupné na internetu: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

¹² Zákon ČNR č. 133/1985 Sb. o požární ochraně. Dostupné na internetu: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>

¹³ Zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). Dostupné na internetu: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>

“Generálne riaditeľstvo, krajský hasičský zbor a záchranný zbor môžu zriadiť a pripraviť organizačne, materiálne a personálne jednotky civilnej obrany z obecných dobrovoľných hasičských brigád alebo ich častí na plnenie úloh v stave stav núdze alebo vojnovom stave”.

Strešný orgán/inštitúcia

Ministerstvo vnútra je inštitúciou, ktorá akredituje vysielajúce organizácie, ktoré organizujú prípravu a výkon dobrovoľníckej služby podľa zákona o dobrovoľníckej službe. Ak ministerstvo zistí, že vysielajúca organizácia už nespĺňa podmienky na akreditáciu alebo neplní povinnosti ustanovené zákonom, odoberie akreditáciu tejto organizácii (§ 6 ods. 1 a § 9 ods. 1 zákona o dobrovoľníckej službe).

4.5 ESTÓNSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

V Estónsku neexistuje všeobecný zákon o dobrovoľníctve. V rôznych zákonoch však existujú určité špecifické predpisy, ktoré sa týkajú zapojenia dobrovoľníkov, ako sú práva a povinnosti osôb, ktoré sa dobrovoľne zúčastňujú na činnosti záchranej služby, dobrovoľní námorní záchranári, pomocní policajti, dobrovoľníci na pomoc obetiam, dobrovoľní probační pracovníci, atď. Jedná sa napríklad o nasledujúce zákony:

- Zákon o záchranárstve¹⁴,
- Zákon o polícii a pohraničnej strážii¹⁵,
- Zákon o asistentovi policajného dôstojníka¹⁶,
- Zákon na podporu obetí¹⁷,
- Zákon o probačnom dohľade¹⁸

Príslušné zákony upravujú aj preplácanie nákladov týchto dobrovoľníkov (cestovné, ubytovanie, školenia a iné priame náklady na dobrovoľnícku činnosť).

Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci ¹⁹ predpokladá všeobecnú úpravu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorá platí aj pre dobrovoľníkov.

Dobrovoľnícka činnosť je riešená najmä v strategických rozvojových dokumentoch a v pravidlách dobrej dobrovoľníckej praxe.

¹⁴ Rescue Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/505012023001/>

¹⁵ Police and Border Guard Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/526072023007/>

¹⁶ Assistant Police Officer Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/528062022007/consolide>

¹⁷ Victim Support Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/503042023004/consolide>

¹⁸ Probation Supervision Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/525082022004/consolide>

¹⁹ Occupational Health and Safety Act. Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/506072023004/consolide>

Kohézny estónsky rozvojový plán na roky 2021 – 2030²⁰, schválený vládou Estónskej republiky 18. novembra 2021, chce, aby Estónsko podporovalo rozvoj komunít a občianskej spoločnosti. Rozvojový plán sa realizuje cez rôzne programy, ktoré schvaľuje minister zodpovedný za danú oblasť a zabezpečujú konkrétne opatrenia na splnenie cieľov rozvojového plánu. Dobrovoľníci väčšinou pôsobia v mimovládnych organizáciách bez zmluvy a spoluprácu upravujú ústne dohody. V niektorých prípadoch (dlhodobá alebo pravidelná spolupráca, hmotná zodpovednosť, práca s deťmi a pod.) je opodstatnené uzavrieť písomnú dohodu kvôli úprave vzájomných očakávaní a záväzkov. Napríklad práca v sociálnej oblasti (napr. v azyle) si vyžaduje dodržiavanie požiadaviek na dôvernosť. Združenie mimovládnych organizácií (Vabaühenduste Liit) vypracovalo Zásady dobrej praxe v dobrovoľníctve²¹, ktoré obsahujú aj vzorový formulár zmluvy o dobrovoľníckej činnosti, ktorý upravuje spoluprácu mimovládnych organizácií a dobrovoľníkov a osvedčené postupy v dobrovoľníctve.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Neexistuje všeobecná právna úprava, v akom veku sa môže začať s dobrovoľníctvom.

V Estónsku existuje niekoľko mládežníckych združení, kde majú maloletí možnosť prispieť ako dobrovoľníci – skauti, sprievodkyne atď., kde sú rôzne vekové hranice.

Dobrovoľníctvo na školách

Na školách sú hodiny občianskej a sociálnej náuky, ale chýba systematický prístup k výučbe dobrovoľníctva vo vzdelávacích inštitúciách (na základných a stredných školách). Strategický plán predpokladá, že školy by sa mali viac venovať praktickej výučbe občianskej náuky a zapojeniu v spoločnosti ako uvedomeli a aktívni občania prostredníctvom predmetov a učebných osnov.

Mimo školy a v spolupráci so školami sa ponúkajú určité možnosti praktickej výchovy k občianstvu – napr. Program komunitnej praxe, Podnikateľská škola, program „Changemakers Academy“, program Obchodnej a priemyselnej komory „Get to Work“ (rodičia si berú svoje deti, aby videli svoje pracovisko a úlohy), podnikateľské vzdelávanie Junior Achievement atď.

V priebehu ôsmich rokov sa do Programu komunitnej praxe zapojilo viac ako 50 škôl a stáže absolvovalo viac ako 4000 mladých ľudí z celého Estónska. Podľa prieskumu pre akademický rok 2016/2017 si 87 % mladých ľudí, ktorí stáž absolvovali, myslelo, že komunitná prax im dala cenné skúsenosti. 51 % mladých ľudí verí, že sa v budúcnosti určite zapoja do aktivít mimovládnych organizácií. Neexistuje centrálny systém hodnotenia (alebo kontroly) dobrovoľníckych aktivít študentov.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

V § 11 ods. 1 *zákona o dani z príjmov*²² sa ustanovuje, že zoznam neziskových združení, nadácií a náboženských združení, požívajúcich úľavy na dani z príjmov, schvaľuje daňový a colný úrad.

²⁰ Sidusa Eesti arengukava 2021-2030. Dostupné na internete (v estónčine):

<https://www.siseministeerium.ee/sidest>

²¹ Good practices of volunteering. Dostupné na internete (v angličtine):

<https://vabatahtlikud.ee/en/organisatsioonile-2/organisatsioonile-vabatahtliku-tegevuse-hea-tava/>

²² Income Tax Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/511072023001/consolide>

Daň z príjmov sa neúčtuje z platieb osôb, uvedených v uvedenom zozname, uskutočnených v súvislosti so zabezpečením stravovania, ubytovania, dopravy alebo zábavy hosťom a spolupracujúcim partnerom.

V prípade ostatných rezidentských právnických osôb sa z takýchto platieb daň z príjmu vo výške do 32 eur za kalendárny mesiac neúčtuje. Okrem toho, ak takáto právnická osoba odvádza platby, podliehajúce individuálne registrovanej sociálnej dani, môže právnická osoba v kalendárnom mesiaci realizovať platby oslobodené od dane z príjmov v súvislosti so zabezpečením stravovania, ubytovania, dopravy alebo zábavy hosťom a spolupracujúcim partnerom do výšky 2 % z celkovej sumy platieb, podliehajúcich individuálne registrovanej sociálnej dani uskutočnených právnickou osobou v tom istom kalendárnom mesiaci.

Za spolupracujúcich partnerov neziskového združenia a nadácie sa považujú aj fyzické osoby, ktoré sa vo svojom voľnom čase a bezodplatne podieľajú na činnosti neziskového združenia alebo nadácie (§ 49 ods. 4 a 41 Zákona o dani z príjmov).

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Zákon o záchranárstve upravuje úlohy dobrovoľných záchranárov a Zákon o polícii a pohraničnej strážii úlohy námorných záchranárov.

V prípade občianskej krízy platí zákon o mimoriadnych udalostiach²³. Stanovuje právne základy krízového manažmentu vrátane prípravy na riešenie a riešenia mimoriadnej udalosti, ako aj zabezpečenia kontinuity životne dôležitých služieb (§ 1 ods. 1 zákona). Zákon predvída, ako má štát alebo samospráva riešiť mimoriadnu situáciu (def. v § 2 ods. 1 zákona). Na organizovanie spolupráce medzi orgánmi výkonnej moci a miestnymi orgánmi pri prevencii, príprave na riešenie a riešení mimoriadnych udalostí majú byť vytvorené štyri stále regionálne výbory pre krízový manažment.

Na vyriešenie mimoriadnej udalosti je nariadením vlády Estónskej republiky vytvorený Regionálny výbor krízového manažmentu. Zastupiteľstvo obce alebo mestská samospráva tvorí Stály výbor pre krízový manažment miestneho úradu na území miestneho úradu. Krízové riadenie koordinuje Výbor pre krízové riadenie miestneho úradu (§ 5 a 6 zákona). Dobrovoľníci sa môžu podieľať na riešení krízy, ale zákon nepredpokladá osobitnú úpravu zapojenia dobrovoľníkov.

Zákon o Estónskej obrannej lige²⁴ (pozri § 1 a 2) stanovuje miesto Estónskej obrannej ligy v národnej obrane, jej účel, úlohy, štruktúru, právne základy pre činnosť a riadenie, členstvo a práva a povinnosti členov. Obranná liga je dobrovoľná národná obranná organizácia v pôsobnosti estónskeho ministerstva obrany, ktorá je organizovaná v súlade s vojenskými princípmi, vlastní zbrane a organizuje cvičenia vojenského charakteru. Účelom Obrannej ligy je posilniť, spoliehajúc sa na slobodnú vôľu a vlastnú iniciatívu, pripravenosť národa brániť nezávislosť Estónska a jeho ústavný poriadok.

²³ Emergency Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/526072023006/consolide>

²⁴ The Estonian Defence League Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/523032023006/consolide>

Zákon o brannej povinnosti²⁵ umožňuje nábor dobrovoľníkov do činnnej služby (na plnenie úloh vo vojnovom stave) počas vojnového stavu a mobilizácie. Postup prijatia do činnnej služby počas vojnového stavu a mobilizácie a vymenovania do vojnového stavu ustanovuje veliteľ ozbrojených síl (§ 156 zákona).

Branný zákon²⁶ umožňuje dobrovoľníkom plniť úlohy obrany štátu počas zvýšenej obrannej pripravenosti, vojnového stavu, mobilizácie alebo demobilizácie, ale nestanovuje bližšie, ako sa tieto úlohy vykonávajú v rámci riadenia štátu.

Na jar 2020 vytvoril minister pre obyvateľstvo sieť na koordináciu zapojenia dobrovoľníkov do riešenia krízy spôsobenej vírusom COVID-19. Do siete boli zasielané pravidelné hodnotenia vývoja COVID-19.

Od 24. februára 2022 sa sieť zameriava na tému ukrajinských vojnových utečencov prichádzajúcich do Estónska. Ciele siete boli:

1. koordinovať zapojenie dobrovoľníkov do riešenia krízy (vírus COVID-19 a vojnoví utečenci z Ukrajiny);
2. vypracovať model zapojenia dobrovoľníkov do riešenia

Strešný orgán/inštitúcia

Oblasť dobrovoľníctva spadá do pôsobnosti Ministerstva vnútra. To sa zaoberá riadením otázok súvisiacich s plánovaním a koordináciou rozvoja občianskej spoločnosti a tvorbou príslušných legislatívnych návrhov. Odvetvové aktivity koordinujú a rozvíjajú rezortné ministerstvá, akými sú Ministerstvo školstva a výskumu v oblasti mládeže, Ministerstvo obrany v oblasti obrany a pod.

4.6 FÍNSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Vo Fínsku neexistujú špecifické právne predpisy o dobrovoľníctve.

Osobitné ustanovenie (§ 55) o dobrovoľníckej práci v zákone o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci (738/2002)²⁷ uvádza, že hoci dobrovoľnícka práca inak tomuto zákonu nepodlieha,

„...zamestnávateľ zabezpečí, aby dobrovoľník nebol na pracovisku vystavený žiadnemu nebezpečenstvu alebo riziku pre bezpečnosť alebo zdravie. V súlade s tým musí táto osoba dodržiavať bezpečnostné pokyny týkajúce sa práce a pracoviska a používať osobné ochranné pracovné prostriedky a pomocné pracovné prostriedky poskytnuté pre ňu.“

Toto ustanovenie platí, ak medzi zamestnávateľom a dobrovoľníkom existuje zmluva.

²⁵ Military Service Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/518042023011/consolide/current>

²⁶ National Defence Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/520032023011/consolide>

²⁷ Occupational Safety and Health Act. Dostupné na internete (v angličtine):

<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2002/en20020738.pdf>

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Neexistujú žiadne predpisy o vekových hraniciach v dobrovoľníctve. Deti môžu zvyčajne začať so záľubou v dobrovoľníckej činnosti (napríklad v hasičských zboroch) vo veku od 7 rokov.

Dobrovoľníctvo na školách

Fínske školy nezahŕňajú dobrovoľníctvo do učebných osnov a zvyčajne dobrovoľníctvo sami neorganizujú. V prípade možných výnimiek by dobrovoľníctvo prebiehalo mimo vyučovania a bežných školských povinností.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Jednotlivé ministerstvá poskytujú organizátorom dobrovoľníckej práce štátnu pomoc zo štátneho rozpočtu. Požiadavky na získanie finančných prostriedkov si stanovuje každé ministerstvo. Poradný výbor pre politiku občianskej spoločnosti vytvára podmienky pre fungovanie občianskej spoločnosti. Dobrovoľník – jednotlivec **nezískava** z dobrovoľníckej činnosti žiadne daňové ani iné výhody. Dobrovoľníctvo je otvorená činnosť vykonávaná bezodplatne z vlastnej vôle v prospech inej osoby alebo komunity.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Neexistujú takéto predpisy alebo systémy týkajúce sa dobrovoľníckej práce. Právomoci orgánov v prípade mimoriadnej udalosti a ich pripravenosť na výnimočné situácie sú upravené v zákone o núdzových právomociach (1552/2011). Neobsahuje však žiadne ustanovenia o dobrovoľníctve.

Strešný orgán/inštitúcia

Ministerstvo spravodlivosti je zodpovedné za koordináciu a rozvoj dobrovoľníckej práce na úrovni vlády. Poradný výbor pre politiku občianskej spoločnosti pôsobiaci pod záštitou ministerstva a menovaný vládou na štyri roky je zodpovedný za spoluprácu a interakciu medzi občianskou spoločnosťou a verejnými orgánmi.

Pokiaľ ide o úroveň občianskej spoločnosti, Občianske fórum je organizáciou sociálnej advokácie pre oblasť dobrovoľníctva. Podporuje záujmy všetkých dobrovoľníkov a organizácií, ktoré vo Fínsku ponúkajú dobrovoľnícke príležitosti. Občianske fórum spolupracuje s Podpornou skupinou fínskeho parlamentu pre dobrovoľnícku prácu, Poradným výborom pre politiku občianskej spoločnosti a mimovládnymi organizáciami s cieľom sprístupniť dobrovoľníctvo.

4.7 FRANCÚZSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Hlavným zákonom je zákon z 1. júla 1901 o zmluve o združení²⁸. V článku 1 sa uvádza, že: „Združenie je dohoda, na základe ktorej dve alebo viac osôb trvalo zhromažďujú svoje znalosti alebo činnosti na iný účel, ako je zdieľanie zisku“.

²⁸ Loi du 1er juillet 1901 relative au contrat d'association. Dostupné na internete (vo francúzštine): <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/LEGITEXT000006069570/>

Vo Francúzsku je podľa odhadov aktívnych 1 500 000 združení. Predstavujú rozpočet 113 miliárd EUR a približne 3,3 % hrubého domáceho produktu.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Článok 2 zákona z roku 1901 znie takto:

„Členom združenia sa môže stať aj každý maloletý za podmienok vymedzených týmto zákonom.“

„Každá maloletá osoba mladšia ako šesťnásť rokov sa s predchádzajúcim písomným súhlasom svojho zákonného zástupcu môže zúčastniť na založení združenia a zodpovedať za jeho správu za podmienok stanovených v článku 1990 Občianskeho zákonníka. Môžu tiež po predchádzajúcom písomnom súhlase svojho zákonného zástupcu vykonávať všetky úkony užitočné pre správu združenia, s výnimkou úkonov dispozičných.“

„Každá maloletá osoba, ktorá dovŕšila šesťnásť rok veku, sa môže slobodne podieľať na založení združenia a byť poverená jeho správou za podmienok ustanovených v článku 1990 Občianskeho zákonníka. Zákonných zástupcov maloletého o tom bezodkladne informuje združenie, za podmienok ustanovených vyhláškou. Ak to zákonný zástupca výslovne nenamieta, maloletý môže sám vykonávať všetky úkony užitočné pre správu združenia, s výnimkou úkonov dispozičných.“

Dobrovoľníctvo na školách

Školy často vítajú združenia, ktorých činnosť je prepojená so školským vzdelávacím programom. Školy tiež podporujú projekty na zakladanie združení.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Členovia združenia môžu využívať daňové výhody. Dary združeniam oprávňujú darcov na zníženie dane z príjmu od 66 % do 75 % zo zaplatenej sumy, v závislosti od zvoleného združenia, až do výšky 20 % zdaniteľného príjmu²⁹.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Viaceré predpisy spájajú združenia ako Červený kríž s civilnou ochranou. Okrem toho existuje ešte Civilná ochrana (Protection Civile)³⁰ ako združenie 32 000 dobrovoľníkov.

Strešný orgán/inštitúcia

Počas niekoľkých posledných rokov spadajú združenia do kompetencie Ministerstva školstva³¹.

²⁹ Bližšie informácie sú dostupné na internete (vo francúzštine):

<https://www.economie.gouv.fr/particuliers/prelevement-a-la-source-reductions-fiscales-dons-associations#:~:text=Le%20saviez%2Dvous%20%3F,tout%20sur%20cet%20avantage%20fiscal>

³⁰ L'organisation de la Protection Civile. Dostupné na internete (vo francúzštine): <https://www.protection-civile.org/organisation-protection-civile/>

³¹ Bližšie informácie sú dostupné na internete (vo francúzštine): <https://www.associations.gouv.fr/ministre.html>

4.8 GRÉCKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Hlavným zákonom upravujúcim dobrovoľníctvo v Grécku je zákon č. 4873/2021.³²

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Spomínaný zákon nestanovuje žiadnu všeobecnú vekovú hranicu, od ktorej by ľudia mohli začať s dobrovoľníctvom. Minimálny vek potrebný na dobrovoľníctvo sa líši v závislosti od typu dobrovoľníckej činnosti. Konkrétne podľa článku 59 zákona č. 4662/2020³³ musia mať dobrovoľníci v civilnej ochrane minimálne 18 rokov a nebyť starší ako 65 rokov. Pri podporných akciách sa veková hranica predlžuje na 70 rokov.

Dobrovoľníctvo na školách

Dobrovoľníctvo sa v Grécku nerozvíjalo systematicky. Napriek tomu je jeho význam v socializácii a rozvoji detí a mládeže uznávaný ako kľúčový a nový vzdelávací program ministerstva školstva a bol napokon zaradený do učebných osnov v rámci nového kurzu s názvom „Workshopy zručností“. Workshopy zručností sú nový, inovatívny kurz, ktorý je súčasťou povinného učebného plánu materských, základných a stredných škôl, teda celého povinného vzdelávania. Tieto workshopy sú organizované na základe 4 tém, pričom tretia z nich má názov „Zaujímam sa a som aktívny“ vrátane problematiky ľudských práv, dobrovoľníctva a inklúzie. Workshopy zručností sú pravidelné kurzy a sú zahrnuté v hodnotiacej správe každého študenta.

Každá škola organizuje aj dobrovoľnícke aktivity a zaväzuje sa zvyšovať povedomie o dobrovoľníctve medzi žiakmi. Preto okrem pevne stanovených hodín workshopov zameraných na dobrovoľníctvo existujú aj ďalšie iniciatívy, ktoré môže škola podniknúť v rámci školského programu alebo ako mimoškolské aktivity.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Články 17 až 22 zákona poskytujú alebo upravujú existujúce daňové stimuly na podporu neziskových organizácií a organizácií registrovaných v registri organizácií občianskej spoločnosti.

Špeciálne stimuly sa poskytujú osobitným kategóriám dobrovoľníkov, ako sú dobrovoľní hasiči.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

V Grécku je dobrovoľnícka služba špecificky regulovaná v oblastiach záchrany života a zdravia, keďže ako krajina niekoľkokrát čelila katastrofám.

³² Zákon o ochrane dobrovoľníctva, posilnenie pôsobenia občianskej spoločnosti, daňových stimuloch na posilnenie verejnoprospešného pôsobenia mimovládnych organizácií a ďalšie. Dostupné na internete (v gréčtine): <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/764749/nomos-4873-2021>.

³³ Zákon o národnom mechanizme pre krízové riadenie a reakciu na riziká, reštrukturalizáciu Generálneho sekretariátu civilnej ochrany, modernizáciu systému dobrovoľnej civilnej ochrany, reorganizáciu hasičského zboru a ďalšie. Dostupné na internete (v gréčtine): <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/595716/nomos-4662-2020>

Konkrétne ide o zákon 4662/2020 Národný mechanizmus krízového a rizikového manažmentu, reštrukturalizácia Generálneho sekretariátu civilnej ochrany, modernizácia systému dobrovoľnej civilnej ochrany, reštrukturalizácia hasičského zboru a ďalšie ustanovenia.

Týmto zákonom sa zriaďuje Národný mechanizmus krízového riadenia, ktorého prioritou je podľa § 2 ods. 1 zákona 4662/2020 prevencia, pripravenosť a ochrana života, zdravia a majetku občanov, životného prostredia, kultúrneho dedičstva, infraštruktúry a prírodných zdrojov, životne dôležitých služieb, hmotného a nehmotného majetku pred prírodnými a technologickými katastrofami a inými hrozbami súvisiaceho pôvodu, ktoré spôsobujú alebo pravdepodobne spôsobia núdzové situácie v mieri, zníženie ich rizika a posilnenie reakcie na ne a zotavenia sa z nich a minimalizácia ich následkov.

Strešný orgán/inštitúcia

Predmetom zákona č. 4873/2021 je podľa článku 2 zriadenie verejnej databázy a osobitného registra organizácií občianskej spoločnosti (OZS) na Ministerstve vnútra, ktoré má nad nimi teda všeobecný dohľad.

Za každú dobrovoľnícku akciu organizovanú v Grécku je zodpovedné aj príslušné ministerstvo.

4.9 LITVA

Právna úprava dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo v Litve upravuje zákon o dobrovoľníctve³⁴ z roku 2011. Tento zákon ustanovuje osobitosti a princípy dobrovoľníctva, práva a povinnosti dobrovoľníkov a organizátorov dobrovoľníkov, postup pri organizovaní dobrovoľníckych aktivít, poistenie dobrovoľníkov a možnosti úhrady nákladov spojených s dobrovoľníctvom.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Dobrovoľníkmi môžu byť podľa zákona občania Litovskej republiky a cudzinci, ktorí sa legálne zdržiavajú na území Litovskej republiky a majú viac ako 14 rokov.

Dobrovoľníctvo na školách

Dobrovoľníctvo je zahrnuté v osnovách stredoškolského vzdelávania. Spoločenská občianska aktivita ako forma dobrovoľníctva bola od školského roku 2023 zaradená aj do osnov základného vzdelávania. Škola môže ponúkať dobrovoľníctvo, alebo si študent môže nájsť dobrovoľnícku príležitosť a skoordinať ju so školou.

Študenti by mali venovať dobrovoľníckej činnosti 20 hodín ročne v rámci osnov pre stredoškolské vzdelávanie a 70 hodín za dva roky v rámci osnov vyššieho sekundárneho vzdelávania (dvojročné stredoškolské vzdelávanie).

Taktiež je zavedené pravidelné podávanie správ o dobrovoľníckej aktivite.

³⁴ LAW ON VOLUNTEERING. Dostupné na internete (v angličtine): <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.412533?jfwid=iedhh8iuz>

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Absolvované dobrovoľnícke činnosti možno podľa zákona započítať ako spoločenskú činnosť podľa všeobecných učebných osnov.

Mládežnícka dobrovoľnícka služba (YVS) je intenzívny 6-mesačný program pre mladých ľudí vo veku od 14 do 29 rokov, v rámci ktorého mladí ľudia dobrovoľnícky pracujú minimálne 35 hodín mesačne v akreditovanej hostiteľskej organizácii podľa vlastného výberu a stretávajú sa raz mesačne s mentorom, prideleným organizáciou, ktorý ich učí prekonávať výzvy a premieňať svoje skúsenosti na lekcie. Program YVS je príležitosťou nielen objaviť aktivitu, ktorá sa mladým páči, ale aj lepšie spoznať seba a rozvíjať svoje všeobecné kompetencie.

Pre organizácie je to príležitosť stať sa akreditovanou hostiteľskou dobrovoľníckou organizáciou, teda miestom, kde sa mladí ľudia môžu venovať dobrovoľníctvu. Organizácia sa zaväzuje poskytnúť dobrovoľníkovi 40-hodinový mesačný dobrovoľnícky plán (časový harmonogram), ktorý zodpovedá kompetenciám dobrovoľníka a je zmysluplný pre dobrovoľníka aj organizáciu. Mentor sa zaväzuje trénovať, rozvíjať a podporovať mladého človeka počas služby.

Program YVS 2021 bol ocenený vstupnou bodovou hodnotou 0,25 pre litovské inštitúcie vysokoškolského vzdelávania.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Medzi takýchto dobrovoľníkov patria napríklad dobrovoľní hasiči – tí, ktorí sa zapájajú do hasičstva, a tí, ktorí sa nezapájajú do hasenia požiarov, ale poskytujú osvetu verejnosti v oblasti požiarnej prevencie. Zdravotníctvo je jedným z odvetví, kde je dobrovoľníctvo najrozvinutejšie. Ďalšie príležitosti na dobrovoľníctvo boli poskytnuté počas krízy COVID-19. Existuje metodické usmernenie pre mimovládne organizácie o tom, ako organizovať dobrovoľníctvo v prípade núdze, ktoré bolo vypracované v roku 2020.

Strešný orgán/inštitúcia

Oblasť dobrovoľníctva patrí do pôsobnosti Ministerstva sociálneho zabezpečenia a práce. Ministerstva vnútra, Ministerstva školstva, vedy a športu a ďalších inštitúcií, ktoré koordinujú sektorové aktivity dobrovoľníkov.

4.10 LOTYŠSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

V Lotyšsku túto problematiku upravuje Zákon o dobrovoľníckej službe³⁵.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Podľa § 4 zákona o dobrovoľníckej službe je vykonávateľom dobrovoľníckej služby fyzická osoba, ktorá dovŕšila 13 rokov veku.

³⁵ Volunteer Service Law. Dostupné na internete (v angličtine): <https://likumi.lv/ta/en/en/id/275061-volunteer-service-law>

Dobrovoľníctvo na školách

Takáto prax nie je na lotyšských školách zavedená.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Neexistujú špecifické benefity od štátu pre dobrovoľníkov.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Neexistujú žiadne špecifické predpisy týkajúce sa tejto problematiky.

Strešný orgán/inštitúcia

Zákon o dobrovoľníckej službe:

§ 10 Informačný systém vykonávateľov dobrovoľníckej služby

- (1) Účelom informačného systému vykonávateľov dobrovoľníckej služby je rozvíjať možnosti dobrovoľníckej služby, zabezpečovať a koordinovať výmenu informácií medzi osobami, ktoré chcú vykonávať dobrovoľnícku službu, a organizátormi dobrovoľníckej služby a tiež zabezpečiť prihlášku osoby do dobrovoľníckej služby.
- (2) Informačný systém je súčasťou štátneho informačného systému "Informačný systém evidencie nezamestnaných a evidovaných voľných pracovných miest" v správe Štátneho úradu práce.
- (3) Osobné údaje sa spracúvajú v Informačnom systéme na základe súhlasu osoby.
- (4) Vláda určí množstvo informácií, ktoré sa majú zahrnúť do informačného systému, ako aj postupy pri zaraďovaní a využívaní informácií.

4.11 LUXEMBURSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Účelom dobrovoľníckej služby je rozvíjať solidaritu medzi mladými ľuďmi, podporovať aktívne občianstvo, podporovať vzájomné porozumenie medzi nimi a vytvárať pre nich vzdelávacie a poradenské skúsenosti v rámci dobrovoľníckeho programu.

Mladým ľuďom vo veku do 30 rokov, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku, ponúka neformálne vzdelávacie skúsenosti tým, že im umožňuje zúčastňovať sa na projektoch verejného záujmu v Luxembursku alebo v zahraničí na plný úväzok na dobu určitú.

Existujú 3 programy dobrovoľníckych služieb, ktoré koordinuje Národná služba pre mládež (Service national de la jeunesse – SNJ): Národný program dobrovoľníckych služieb (Luxembursko), Európsky zbor solidarity (ostatné európske krajiny) a Rozvojová dobrovoľnícka služba (rozvojové krajiny). V závislosti od programu sa preto aktivity uskutočňujú v Luxembursku alebo v zahraničí.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Dobrovoľnícka služba je určená pre mladých ľudí vo veku od 16 rokov (do 30 rokov pri začatí dobrovoľníckej služby), ktorí sa chcú zapojiť do projektu vo verejnom záujme na plný úväzok bez prerušenia, po dobu až 12 mesiacov.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Tieto rôzne programy umožňujú žiadateľom získať:

- uznanie ich štatútu dobrovoľníka;
- vreckové a príspevok na živobytie;
- rodinné dávky v prípade maloletých;
- mesačná finančná pomoc od štátu pre dobrovoľníkov starších ako 18 rokov, ak sa nepretržite zdržiavajú v Luxembursku a majú tam svoje legálne bydlisko;
- zľavy (kino, divadlo atď.);
- registrácia v službách sociálneho zabezpečenia;
- bezplatné školenie (predvýjazdové semináre, jazykové školenia, workshopy a pod.).

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Dobrovoľní hasiči sú dobrovoľníckou službou, ktorá súvisí so záchranou životov. Okrem tejto služby neexistujú v oblasti medicíny v Luxembursku žiadni iní dobrovoľníci. V prípade krízových situácií štátu zasahujú aj dobrovoľní hasiči.

Strešný orgán/inštitúcia

Strešným a koordinačným orgánom je [Národná služba pre mládež](#)³⁶.

4.12 MAĎARSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Klasickú dobrovoľnícku prácu občanov upravuje zákon LXXXVIII z roku 2005 o dobrovoľníckej činnosti vo verejnom záujme³⁷. Tento zákon ustanovuje osobitné právne postavenie dobrovoľníkov a ustanovenia upravujúce dobrovoľnícku činnosť. Zákon okrem iného obsahuje a upravuje:

- kto je dobrovoľník;
- čo sa považuje za dobrovoľnú činnosť vo verejnom záujme a čo nie;
- aké organizácie môžu hostiť dobrovoľníkov;
- právne postavenie dobrovoľníkov, ktoré sa zakladá na dobrovoľníckej zmluve uzatvorenej medzi hostiteľskou organizáciou a dobrovoľníkom;
- povinnosti hostiteľskej organizácie a dobrovoľníka atď.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Podľa § 4 ods. 1 zákona LXXXVIII z roku 2005 môže byť dobrovoľníkom osoba, ktorá dovŕšila desať rokov veku.

³⁶ National Youth Service. Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.snj.public.lu/en/service-national-de-la-jeunesse-2/?q=%2Fen%2Fservice-national-de-la-jeunesse-2%2F>

³⁷ Zákon LXXXVIII z roku 2005 o dobrovoľníckej činnosti vo verejnom záujme. Dostupné na internete (v maďarčine): <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0500088.tv>

Podľa § 5 ods. 1 môže dieťa mladšie ako osemnásť rokov vykonávať dobrovoľnícku činnosť vo verejnom záujme, ktorá zodpovedá jeho veku, fyzickému, duševnému a mravnému vývinu a schopnostiam a neohrozuje jeho zdravie, vývoj a plnenie povinného vzdelania.

Podľa § 5 ods. 2 dobrovoľník, ktorý nedovršil šestnásť rok veku, nesmie vykonávať dobrovoľnícku činnosť verejného záujmu v zahraničí. Čas, ktorý môže dobrovoľník mladší ako šestnásť rokov venovať dobrovoľníckej činnosti vo verejnom záujme, nesmie presiahnuť šesť hodín týždenne počas semestra vyučovania a tri hodiny denne a dvanásť hodín týždenne počas prestávky vo vyučovaní.

Dobrovoľníctvo na školách

Dobrovoľnícka práca je súčasťou komplexných školských učebných osnov. Príprava na dobrovoľnícku prácu a rozvoj pozitívneho vzťahu k dobrovoľníctvu sa objavuje v rámci komunitného vzdelávania (triedne hodiny) už od 5. ročníka.

Okrem tohto prvku osnov bola v školskom roku 2012/2013 zavedená aj tzv. školská verejnoprospešná práca ako podmienka ukončenia štúdia v denných absolventských programoch verejného školstva.

Zákon LXXXVIII z roku 2005 o dobrovoľníckej činnosti vo verejnom záujme nepokrýva verejnoprospešné práce v školách. Verejnoprospešné práce v školách sú podrobne upravené v zákone CXC z roku 2011 o národnom vzdelávaní³⁸ a súvisiacom vykonávacom nariadení 20/2012 (VIII.31. nariadenie EMMI³⁹). Verejnoprospešné práce sú tiež typom „dobrovoľníctva“ na stredných školách, ktorý bol zavedený v roku 2012. Platí pravidlo, že študenti musia vykonávať rôzne druhy aktivít podobných dobrovoľníctvu (doučovanie iných študentov, pomoc v domovoch seniorov, pri organizovaní športových, kultúrnych podujatí atď.) bez akejkoľvek finančnej náhrady. Počas celého vyššieho stredoškolského štúdia sú povinní odpracovať spolu 50 hodín.

Verejnoprospešné práce sú na pedagogické účely povinnosťou, ale výber činnosti si možno slobodne zvoliť. Cieľom verejnoprospešných prác je priblížiť mladým ľuďom túto oblasť a povzbudiť ich k dobrovoľníctvu v budúcom živote. Priestor na plnenie verejnoprospešných prác môžu poskytnúť aj samotné školy (napr. žiaci môžu vykonávať pomocné úlohy v školskej knižnici). V rámci päťdesiatich hodín učiteľ koordinujúci verejnoprospešné práce v prípade daného študenta – v prípade potreby spolu s mentorom – uskutoční prípravné stretnutie v rozsahu do piatich hodín, po ktorom nasleduje záverečné stretnutie v rozsahu do piatich hodín. Počas výkonu verejnoprospešných prác je žiak povinný viesť si denník, do ktorého si zaznamenáva kedy, kde, v akom časovom rozpätí a akú činnosť vykonával. Určený učiteľ musí doložiť výkon verejnoprospešných prác v triednom denníku, vysvedčení a úradnom tlačive.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Vláda poskytuje operačnú podporu občianskym organizáciám v rámci výberových konaní. Takáto podpora je založená na normatívnom príplatku z dôvodu darov.

³⁸ Zákon CXC z roku 2011 o národnom vzdelávaní. Dostupné na internete (v maďarčine): <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv>

³⁹ Nariadenie 20/2012. (VIII.31. nariadenie EMMI). Dostupné na internete (v maďarčine): <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200020.emm>

Okrem občianskych organizácií prebiehajú výberové konania pre dobrovoľníkov.

Zákon I. z roku 2012 o Zákonníku práce (§ 55 ods. 1 písm. h)) ustanovuje oslobodenie od pracovnej povinnosti počas trvania hasičskej činnosti v dobrovoľnom hasičskom zbore. (Aj keď táto činnosť nie je klasifikovaná ako dobrovoľnícka činnosť podľa zákona LXXXVIII z roku 2005 o dobrovoľníckej činnosti vo verejnom záujme.)

Prijímajúca organizácia môže poskytovať výhody oslobodené od dane pre dobrovoľníka, len ak je zapísaný v registri organizácií, ktoré prijímajú dobrovoľníkov vo verejnom záujme.

Za zmienku stojí cena Pro Voluntaries, ktorá sa každoročne udeľuje vynikajúcim dobrovoľníkom na Medzinárodný deň dobrovoľníctva (5. decembra). Cenu zriadilo ministerstvo ľudských zdrojov v roku 2016 za účelom spoločenského uznania dobrovoľníckej činnosti. Chápe sa ako ocenenie výnimočných profesionálnych úspechov a aktivít v oblasti dobrovoľníctva, poskytovania verejného blaha a výchovy mladých generácií k dobrovoľníctvu, a môže byť udelené tým, ktorí mimoriadne prispeli svojou prácou pri organizovaní komunity, ktorí podporovali rozvoj občianskych organizácií a kultúry darčovstva alebo ich podporovali iným spôsobom.

Od roku 2009 Nadácia Centra dobrovoľníctva každoročne udeľuje ocenenie Dobrovoľnícky program roka občianskym organizáciám a inštitúciám, ktoré každodenne vykonávajú svoju činnosť s pomocou dobrovoľníkov. Okrem toho udeľuje aj cenu Dobrovoľník roka.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Zákon CXXVIII z roku 2011 o prevencii katastrof⁴⁰ a nariadenie vlády č. 234/2011 (XI. 10.)⁴¹ ustanovujú pravidlá pre dobrovoľné občianske organizácie zriadené na predchádzanie a odstraňovanie následkov katastrof a mimoriadnych situácií, na plnenie úloh pri predchádzaní katastrofám a na záchranu ľudských životov.

Dobrovoľná záchranná organizácia pôsobiaca v krajine sa podľa predpisov môže podieľať na ochrane pred účinkami domáчих pohrôm, mimoriadnych situácií a rozsiahlych škodových udalostí, ak získala kvalifikáciu v konaní vedenom krajským orgánom odbornej ochrany pred katastrofami splnením základných požiadaviek na výcvik a pripravenosť definovaných v Národnom systéme certifikácie. Národný certifikačný systém zverejňuje ústredný orgán odbornej agentúry pre zvládanie katastrof na svojej webovej stránke do 31. januára každého roka. Webová stránka je dostupná iba v maďarčine:

<https://fovaros.katasztrofavedelem.hu/26120/onkentes-mentocsoportok>

Strešný orgán/inštitúcia

Odborným lídrom v rozvoji občianskych a spoločenských vzťahov je námestník štátneho sekretariátu pre občianske a sociálne vzťahy Kancelárie predsedu vlády. Jeho hlavnou úlohou je rozvíjať a koordinovať implementáciu sektorových politík v občianskom sektore. Prevádzkuje aj [Občiansky informačný portál](#) a [Centrá občianskych služieb](#). Posledne menované pôsobia vo

⁴⁰ Zákon CXXVIII z roku 2011 o prevencii katastrof. Dostupné na internete (v maďarčine):

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100128.tv>

⁴¹ Nariadenie vlády č. 234/2011 (XI. 10.). Dostupné na internete (v maďarčine):

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100234.kor>

všetkých župách a tiež v Budapešti (jedna špecializovaná organizácia v každej z nich), ktoré uľahčujú činnosť mimovládnych organizácií (v Budapešti je to [Nadácia politickej školy Századvég](#)).

Organizácie, ktoré môžu prijímať dobrovoľníkov podľa zákona LXXXVIII z roku 2005 o dobrovoľníckej činnosti vo verejnom záujme, sú registrované v tzv. Registri dobrovoľníckych organizácií verejného záujmu ([Közérdekű Önkéntes Szervezeti Regiszter](#)), čo je databáza, ktorú vedie Ministerstvo kultúry a inovácie (odbor pre mládež).

Podľa zákona je hostiteľská organizácia povinná vopred oznámiť ministrovi zodpovednému za rodinnú politiku zamestnávanie dobrovoľníkov a akékoľvek zmeny v nahlásených údajoch.

4.13 NEMECKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Predpisy o dobrovoľníctve a občianskej angažovanosti možno nájsť v rôznych nemeckých zákonoch. Od roku 2021 sa mnohé oblasti stávajú menej byrokratickými a viac digitalizovanými.

V roku 2013 vstúpil do platnosti zákon na posilnenie dobrovoľníckej práce⁴² v Nemecku. Jeho cieľom je poskytnúť ďalšie stimuly na dobrovoľné zapojenie sa a znížiť byrokratické prekážky.

Federálna dobrovoľnícka služba má svoj právny základ vo federálnom zákone o dobrovoľníckej službe (BFDG)⁴³.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

V zásade neexistuje v Nemecku minimálny vek pre ľudí, ktorí sa chcú stať dobrovoľníkmi, pokiaľ sa dodržiavajú predpisy na ochranu mládeže. Mládežnícku dobrovoľnícku službu môže vykonávať každý, kto ukončil povinnú dennú školskú dochádzku a nemá viac ako 27 rokov. Ktokoľvek môže tiež vykonávať federálnu dobrovoľnícku službu, ak ukončil povinnú dennú školskú dochádzku. Zvyčajne sa to deje vo veku 16 rokov.

Dobrovoľníctvo na školách

Učebné osnovy na jednotlivých školách v Nemecku sú v kompetencii jednotlivých spolkových krajín. V tomto smere neexistuje jednotná dobrovoľnícka činnosť ako súčasť učebných osnov. Zo strany občianskej spoločnosti existujú snahy spojiť sociálnu angažovanosť študentov s profesionálnym vzdelávaním v rámci predmetu učenie sa angažovanosťou (LdE). Tieto snahy však v súčasnosti nemajú v Nemecku celoštátne pokrytie.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Za určitých podmienok môžu dobrovoľníci získať paušálnu daňovú sadzbu v prípade výkonu dobrovoľníckej práce podľa § 3 26a Zákona o dani z príjmov⁴⁴ (EstG) od daňovo zvýhodnenej

⁴² Gesetz zur Stärkung des Ehrenamtes (Ehrenamtsstärkungsgesetz). Dostupné na internete (v nemčine): <https://dip.bundestag.de/vorgang/gesetz-zur-st%C3%A4rkung-des-ehrenamtes-ehrenamtsst%C3%A4rkungsgesetz/48663>

⁴³ Gesetz über den Bundesfreiwilligendienst. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/bfdg/index.html>

⁴⁴ Einkommensteuergesetz. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/estg/>

organizácie, pre ktorú pracujú. Štát týmto spôsobom podporuje dobrovoľnícku prácu vytvorením paušálnych výdavkov, aj keď dobrovoľnícka práca je vo všeobecnosti bezplatná.

Jednotlivé spolkové krajiny ponúkajú dobrovoľníkom aj poistné krytie formou kolektívnej zodpovednosti a kolektívneho úrazového poistenia, ak neplatí iné poistenie. Spolkové krajiny uzavreli na tento účel zmluvu s poisťovňou, ktorá v prípade škody (ujmy) uhradí škodu. Zákonná ochrana úrazového poistenia existuje napríklad pre záchranárske organizácie a záchranú službu (THW, DRK, ASB, dobrovoľný hasičský zbor atď.).

Ako dobrovoľný záväzok je Federálna dobrovoľnícka služba bezplatnou službou. Dobrovoľníci však v súčasnosti dostávajú vreckové maximálne 438 eur mesačne. Okrem toho môžu hostiteľské organizácie poskytnúť ubytovanie, stravu a pracovné oblečenie či peňažnú náhradu.

V prípade sociálneho poistenia sú celé odvody na zákonný dôchodok, ošetrovné, poistenie v nezamestnanosti atď. platené hostiteľskou organizáciou. Rodičia, ktorých deti ešte nedosiahli vek 25 rokov a vykonávajú federálnu dobrovoľnícku službu, môžu poberať prídavky na deti alebo daňové úľavy na deti.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Federálny úrad pre civilnú ochranu a pomoc pri katastrofách (BBK) je federálny orgán, zodpovedný za koordináciu kontroly katastrof a opatrení civilnej obrany. BBK má dôležitú úlohu aj pri koordinácii dobrovoľníckych služieb a dobrovoľných pomocníkov v krízových situáciách. Úzko spolupracuje s rôznymi organizáciami vrátane Nemeckej spoločnosti na záchranu života, Nemeckého Červeného kríža a ďalšími. Cieľom je zabezpečiť zdroje a zručnosti dobrovoľníkov v prípade živelných pohrôm, nehôd alebo iných mimoriadnych udalostí.

Danú problematiku upravujú nasledovné právne predpisy:

- § 20 federálneho zákona o civilnej ochrane a pomoci pri katastrofách (ZSKG)⁴⁵ (podpora dobrovoľníckej práce): „Spolková vláda podporuje dobrovoľnícku prácu ako základ civilnej ochrany a ochrany pred katastrofami.“
- § 26 ZSKG (účasť organizácií):

„(1) Účasť verejných a súkromných organizácií na plnení úloh podľa tohto zákona vychádza zo štátnych predpisov na ochranu pred katastrofami. Na takéto úlohy sú obzvlášť vhodné: Robotnícky samaritánsky spolok, Nemecká záchraná spoločnosť, Nemecký Červený kríž, Johanniter-Unfall-Hilfe a Malteser-Hilfsdienst.“

(2) Zúčastnené verejné a súkromné organizácie zabezpečujú požadovaný počet pomocníkov, zabezpečujú vhodné ubytovanie a dodatočné vybavenie a zabezpečujú operačnú pripravenosť svojich jednotiek a ich bezpečné vybavenie.“

Strešný orgán/inštitúcia

Dobrovoľnícka práca a občianska angažovanosť sú v kompetencii Spolkového ministerstva pre rodinu, seniorov, ženy a mládež (BMFSFJ) na spolkovej politickej úrovni. Spolkové ministerstvo v súčasnosti rozvíja a koordinuje spolu s občianskou spoločnosťou novú stratégiu občianskeho

⁴⁵ Gesetz über den Zivilschutz und die Katastrophenhilfe des Bundes. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/zsg/>

zapojenia. Tá by mala obsahovať aj témy, ktoré sa týkajú angažovaných ľudí a dobrovoľníkov v každodennom živote. Cieľom je vytvoriť čo najjednoduchší, najnebyrokratickejší a udržateľný rámec, aby bolo zapojenie dobrovoľníkov jednoduché a účelné. V rámci ministerstva fungujú aj vlastné celoštátne dobrovoľnícke programy, ako napríklad Federálna dobrovoľnícka služba a Dobrovoľnícke služby pre mládež.

4.14 NÓRSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo nie je v Nórsku komplexne upravené v jednom konkrétnom zákone. Avšak niekoľko právnych predpisov obsahuje ustanovenia, týkajúce sa dobrovoľníctva, alebo s ním súvisiacich záležitostí. Tieto predpisy sú väčšinou zamerané na organizácie, prostredníctvom ktorých sa dobrovoľnícka činnosť organizuje.

Dobrovoľnícke organizácie musia dodržiavať pravidlá, ktoré sa vzťahujú na konkrétnu organizačnú formu, ktorú si zvolili, a vlastné stanovy. Mnohé dobrovoľnícke organizácie sú založené ako nadácie alebo občianske združenia.

Nórska rada detí a mládeže (LNU)⁴⁶ je zastrešujúca organizácia pre 102 nórskeho detských a mládežníckych organizácií. LNU dostávajú financie a granty od vlády. Finančná podpora od LNU je poskytovaná len pre organizácie, ktoré spĺňajú kritériá na to, aby sa stali jej členskou organizáciou. Členská organizácia LNU sa musí riadiť stanovami LNU.

Bližšie informácie o dobrovoľníckej práci sú dostupné na internete (v angličtine): <https://www.skatteetaten.no/en/business-and-organisation/reporting-and-industries/industries-special-regulations/voluntary-and-non-profit-organisations/tax-for-voluntary-and-non-profit-organisations/voluntary-work/>

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

V Nórsku neexistujú žiadne vekové obmedzenia pre dobrovoľníctvo. Ak dobrovoľnícka činnosť zahŕňa zamestnanie v zmysle Zákona o pracovnom prostredí⁴⁷, takže osoba vykonávajúca dobrovoľnú prácu musí byť považovaná za „zamestnanca“, platia špecifické vekové hranice a podmienky. Tieto sú nastavené v kapitole 11 zákona.

Oddiel 11-1 zákona o pracovnom prostredí stanovuje všeobecný zákaz detskej práce, ale poskytuje výnimky za definovaných vekových hraníc a podmienok.

Časť 11-1. Zákaz detskej práce

(1) *Deti mladšie ako 15 rokov alebo deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku, nevykonávajú práce podliehajúce tomuto zákonu okrem*

- a. *kultúrnych prác alebo podobne,*
- b. *ľahkých prác za predpokladu, že dieťa má 13 rokov a viac,*

⁴⁶ The Norwegian Children and Youth Council. Dostupné na internete: <https://www.lnu.no/english/>

⁴⁷ Act relating to the working environment, working hours and employment protection, etc. (Working Environment Act). Dostupné na internete (v angličtine): <https://lovdata.no/dokument/NLE/lov/2005-06-17-62>

- c. práce, ktorá je súčasťou ich školskej dochádzky alebo praktického odborného výcviku schváleného školskými orgánmi za predpokladu, že dieťa má 14 rokov alebo viac.

(2) Ministerstvo môže nariadením vydať ďalšie ustanovenia o druhoch prác, ktoré sú povolené podľa prvého odseku. Môže rozhodnúť aj o ďalších podmienkach pre takúto prácu.

(3) Osoby mladšie ako 18 rokov nesmú vykonávať prácu, ktorá by ich mohla ohroziť ich bezpečnosť, zdravie, rozvoj alebo školské vzdelávanie. Druhy práce, ktoré spadajú do tejto kategórie môže ustanoviť ministerstvo nariadením, ako aj podmienky evidencie zamestnancov do 18 rokov.

Otázka, či sa jedná o „zamestnávanie“, závisí od celkového hodnotenia. V každom prípade môže byť organizátor považovaný za zamestnávateľa dobrovoľníkov s ohľadom na ustanovenia zákona, ktorý chráni zdravie, životné prostredie a bezpečnosť zamestnancov.

Dobrovoľníctvo na školách

Dobrovoľníctvo nie je povinnou súčasťou osnov pre základné ani stredné školy. Mnoho škôl však spolupracuje s dobrovoľníckymi organizáciami, ktoré okrem iného uľahčujú dobrovoľnícku prácu a aktivity pre žiakov. Dobrovoľnícke organizácie môžu tiež vyučovať a poskytovať informácie o dobrovoľníckej práci. Práca pre dobrovoľnícku organizáciu sa môže považovať za opodstatnený dôvod na absenciu žiakov na strednej škole. To znamená, že absencia v škole súvisiaca s dobrovoľníckou prácou nepresahujúca 10 dní sa nebude brať do úvahy pri určovaní maximálnej hranice neprítomnosti na vyučovaní. Vyplyva to z ustanovení Školského zákona⁴⁸.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Príklady takýchto právnych predpisov:

Zákon o registri neziskových organizácií⁴⁹

- Účelom zákona je zlepšiť a zjednodušiť interakciu medzi dobrovoľníckymi činnosťami a verejnými orgánmi a uľahčovať prístup verejnosti k dobrovoľníckej činnosti bez toho, aby to malo vplyv na nezávislé postavenie dobrovoľníckych činností. Účelom zákona je tiež posilniť a zachovať základ dobrovoľníckej činnosti.
- Neziskové organizácie, ktoré sú registrované v Registri pre neziskových organizácií môžu požiadať o kompenzáciu DPH, ktorú zaplatili za tovary a služby, za podmienok a obmedzení stanovených v nariadeniach, týkajúcich sa kompenzácie DPH pre neziskové organizácie.

Zákon o daniach⁵⁰

- Osoby, ktoré sa zúčastňujú na dobrovoľníckej práci, nie sú povinné platiť daň z hodnoty ich práce za predpokladu, že nedostanú mzdu od dotknutej organizácie alebo iných. To bude vo

⁴⁸ Forskrift til opplæringslova. Dostupné na internete (v nórčine): <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-23-724>

⁴⁹ Lov om register for frivillig virksomhet. Dostupné na internete (v nórštine): <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2007-06-29-88>

⁵⁰ Lov om skatt av formue og inntekt (skatteloven). Dostupné na internete (v nórštine): <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-03-26-14>

všeobecnosti platí aj vtedy, keď sa dobrovoľnícka práca vykonáva v rámci povolania, napr. ak sa tesár dobrovoľne prihlási na vykonávanie tesárskych prác.

- Organizácie, ktoré nemajú komerčné účely, sú oslobodené od dane (časť 2-32 zákona o daniach).⁵¹
- Jednotlivci môžu dostávať plat až 10 000 NOK ročne od organizácií, oslobodených od daňovej povinnosti – dobrovoľnícke alebo charitatívne organizácie.⁵²

Strešný orgán/inštitúcia

Záležitosti súvisiace so sektorom dobrovoľníctva môžu riešiť viaceré ministerstvá a/alebo riaditeľstvá. Záležitosti týkajúce sa dobrovoľníctva často rieši Ministerstvo kultúry a rovnosti. Má v kompetencii záležitosti, týkajúce sa predovšetkým organizácií, ale sústreďuje sa aj na účasť na individuálnej úrovni.

Veľká časť dobrovoľníctva je organizované na miestnej úrovni a mnohé samosprávy majú vlastnú politiku týkajúcu sa dobrovoľníctva.

4.15 POĽSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Zákon z 24. apríla 2003 o verejnoprospešnej činnosti a dobrovoľníctve

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Dobrovoľníkom môže byť ktokoľvek starší ako trinásť rokov (v mladšom veku môže byť žiak dobrovoľníkom v skupinách, napr. pod dohľadom učiteľa).

Dobrovoľníctvo na školách

Právne predpisy len naznačujú, že škola by mala vytvárať príležitosti alebo podmienky pre študentov, aby sa zapojili do školského dobrovoľníctva. Zákon nestanovuje sankcie za nevyužitie týchto možností.

Za vytváranie podmienok pre dobrovoľnícku činnosť na škole zodpovedá podľa § 68 školského zákona riaditeľ školy. Riaditeľ môže určiť aj koordinátora dobrovoľníctva.

§ 134 ods. 2 bod 4 písm. b) školského zákona stanovuje, že pri prijímaní na stredoškolské štúdium sa zohľadňujú aj výsledky v spoločenskej činnosti, a to aj v prospech prostredia školy, najmä vo forme dobrovoľníckej aktivity.

⁵¹ Bližšie informácie, ktoré organizácie sú oslobodené od akých daní sa nachádzajú na internete (v angličtine): <https://www.skatteetaten.no/en/business-and-organisation/reporting-and-industries/industries-special-regulations/voluntary-and-non-profit-organisations/tax-for-voluntary-and-non-profit-organisations/tax-exemption-for-organisations/>

⁵² Bližšie informácie k tomuto sú dostupné na internete (v angličtine): <https://www.skatteetaten.no/en/person/taxes/get-the-taxes-right/employment-benefits-and-pensions/hobby-odd-jobs-and-extra-income/do-you-receive-salary-from-a-volunteer-organisation-or-charity/>

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Dobrovoľník môže mať podľa zákona nárok na zdravotnú starostlivosť podľa pravidiel verejne financovanej zdravotnej starostlivosti. To isté ustanovenie hovorí aj o tom, že dobrovoľník má nárok na rezervu pre prípad úrazu pri výkone služby a že dobrovoľník, ktorý vykonáva služby najviac 30 dní, má nárok na úrazové poistenie zo strany prijímateľa dobrovoľníckej služby.

Strešný orgán/inštitúcia

Výbor pre verejný prospech – orgán štátnej správy zriadený na koordináciu a organizáciu spolupráce medzi orgánmi verejnej správy a subjektmi pôsobiace v oblasti dobrovoľníctva a verejnoprospešnosti.

4.16 PORTUGALSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo je v Portugalsku upravené zákonom č. 71/98 Základy právneho rámca pre dobrovoľníctvo⁵³, ktorý je ďalej rozpracovaný vo vykonávacom predpise č. 389/99⁵⁴. Systém dobrovoľného sociálneho poistenia je upravený vo vykonávacom predpise č. 40/89⁵⁵ v znení neskorších predpisov.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

V legislatíve nie je stanovený minimálny vek pre dobrovoľnícku činnosť, len pre získanie dobrovoľného systému sociálneho poistenia. Na to, aby dobrovoľník mohol využívať výhody, musí mať minimálne 18 rokov v súlade s článkom 6 vykonávacieho predpisu č. 389/99⁵⁶ z 30. septembra v platnom znení.

Dobrovoľníctvo na školách

Dobrovoľníctvo nie je zahrnuté v učebných osnovách škôl, ale to neznamená, že školy nemôžu mať dobrovoľnícke programy v súlade s decentralizáciou školskej politiky, pričom škola má v niektorých oblastiach, ako je napríklad táto, autonómiu.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Práva dobrovoľníkov sú definované v § 7 zákona č. 71/98. Okrem iného k nim patrí:

...e) neprítomnosť v zamestnaní na výzvu organizátorskej organizácie z dôvodu plnenia naliehavých úloh, v núdzových situáciách, pri verejnej pohrome a podobne;

⁵³ Lei n.º 71/98 de 3 de Novembro Bases do enquadramento jurídico do voluntariado. Dostupné na internete (v portugálčine): <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/lei/71-1998-223016>

⁵⁴ Decreto-Lei n.º 389/99 de 30 de Setembro. Dostupné na internete (v portugálčine): <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/389-1999-667920>

⁵⁵ Decreto-Lei n.º 40/89 Seguro social voluntário no âmbito da Segurança Social. Dostupné na internete (v portugálčine): <https://diariodarepublica.pt/dr/legislacao-consolidada/decreto-lei/1989-213406534>

⁵⁶ Decreto-Lei n.º 389/99, de 30 de setembro. Dostupné na internete (v portugálčine): <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/389-1999-667920>

...i) využívať ako dobrovoľník osobitný režim využívania verejnej dopravy za podmienok ustanovených platnou legislatívou...

2 – Ospravedlnené neprítomnosti uvedené v odseku e) sa pre všetky účely považujú za efektívne vynaložený čas služby a nemôžu znamenať stratu akýchkoľvek práv alebo výhod pre zamestnanca.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Nie je špeciálne upravená, je široko koncipovaná spolu so všetkými oblasťami dobrovoľníctva v bode 3 § 4 zákona č. 71/98: „[...] v oblastiach občianskej činnosti, sociálnej činnosti, zdravotníctva, vzdelávania, vedy a kultúry, ochrany dedičstva a životného prostredia, ochrany spotrebiteľa, spolupráce pri rozvoji, zamestnanosti a odbornej prípravy, sociálnej reintegrácie, civilnej obrany, rozvoja spoločenského života a sociálnej ekonomiky, podpory dobrovoľníctva a sociálnej solidarity alebo iného podobného charakteru.“

Strešný orgán/inštitúcia

Hlava VI vykonávacieho predpisu č. 389/99 uvádza ako zodpovednú inštitúciu Národnú radu na podporu dobrovoľníctva (Conselho Nacional para a Promoção do Voluntariado), ktorá však v roku 2017 zanikla na základe vykonávacieho predpisu č. 39/2017 zo 4. apríla⁵⁷, ktorým sa povinnosti previedli na inštitúciu Družstvo António Sérgio pre sociálnu ekonomiku⁵⁸, známe ako CASES (Cooperativa António Sérgio para a Economia Social).

Odvtedy existuje efektívne partnerstvo medzi štátom a organizáciami zastupujúcimi sektor sociálnej ekonomiky a preberajúc právnu formu „družstva verejného záujmu“. Cieľom CASES je podporovať posilnenie sektora sociálnej ekonomiky, prehlbovanie spolupráce medzi štátom a organizáciami, ktoré sú jej súčasťou, ako aj presadzovanie politik v oblasti dobrovoľníctva.

4.17 RAKÚSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Právny rámec pre dobrovoľnícke činnosti je stanovený v zákone o dobrovoľníctve⁵⁹. Okrem zákona o dobrovoľníckej činnosti existuje množstvo ďalších zákonov, ktoré obsahujú nariadenia v súvislosti s dobrovoľníckou činnosťou (napr. Zákon o odstraňovaní následkov katastrof).

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Pre dobrovoľníctvo neexistuje žiadna minimálna veková hranica. Závisí to od druhu činnosti.

Dobrovoľníctvo na školách

Dobrovoľníctvo nie je zahrnuté do školských učebných osnov. Školy sa zapájajú priebežne do dobrovoľníckych aktivít, no neexistujú na to žiadne zákonné požiadavky.

⁵⁷ Decreto-Lei n.º 39/2017, de 4 de abril. Dostupné na internete (v portugálčine):

<https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/39-2017-106824980>

⁵⁸ CASES – Cooperativa António Sérgio para a Economia Social. Dostupné na internete (v portugálčine):

<https://www.cases.pt/sobre-nos/quem-somos/>

⁵⁹ Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Freiwilligengesetz. Dostupné na internete (v nemčine):

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20007753>

Mesto Viedeň napríklad ponúka „týždne dobrovoľníctva“, kde sa stretávajú organizácie a školské triedy a deti a mladí ľudia môžu na vlastnej koži zažiť dobrovoľnícku prácu. Balia hygienické tašky pre bezdomovcov, starajú sa o zvieratá v útulkoch, trávajú deň hraním sa s dôchodcami, zbierajú odpadky a mnoho iného. V niektorých prípadoch sa prvýkrát dozvedia o dobrovoľníckej práci.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

V Rakúsku slúži dobrovoľnícky pas⁶⁰ ako centrálné potvrdenie dobrovoľníckych aktivít a dobrovoľníckeho záväzku. Používa sa ako dodatočná kvalifikácia pri žiadostiach o zamestnanie.

Existuje možnosť neprerušenej mzdy a pracovného voľna počas operácií v čase katastrof.

Okrem toho existuje „Fond uznania za angažovanosť dobrovoľníkov“ na osobitné ocenenie a zlepšenie angažovanosti dobrovoľníkov. Benefity z neho môžu získať fyzické a právnické osoby, ktoré prispievajú k rozvoju alebo samotnej realizácii inovatívnych opatrení, špeciálnych aktivít alebo iniciatív na trvalo udržateľné zabezpečenie dobrovoľníctva. Dávky možno poskytnúť aj v súvislosti so živelnými pohromami, katastrofami mimoriadneho rozsahu a mimoriadnymi udalosťami sponzorom alebo dobrovoľníckym organizáciám podľa zákona o dobrovoľníctve.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Neexistujú žiadne spoločné predpisy týkajúce sa záchranných služieb pre celé Rakúsko. Centrálnou koordinačnou platformou pre dobrovoľníctvo je Freiwilligenweb⁶¹.

Strešný orgán/inštitúcia

Politicky zodpovedným orgánom je spolkový minister sociálnych vecí, zdravotníctva, starostlivosti a ochrany spotrebiteľa. Na tomto ministerstve sa má zriadiť Rada dobrovoľníkov. Jej úlohou má byť uznávať a podporovať rozmanitosť dobrovoľníckych aktivít v občianskej spoločnosti ako ústredného prvku komunity a zlepšovať rámcové podmienky pre dobrovoľnícku činnosť.

4.18 RUMUNSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Zákon č. 78/2014 o regulácii dobrovoľníckej činnosti⁶² upravuje účasť fyzických osôb na dobrovoľníckych pracovných činnostiach vykonávaných v prospech iných ľudí alebo spoločnosti, organizovaných neziskovými verejnými alebo súkromnými právnickými osobami, ako aj sociálnych podnikov alebo podnikov sociálnej integrácie.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Dobrovoľníkom je podľa § 3 písm. e) zákona č.78/2014 každá fyzická osoba bez ohľadu na rasu, etnický pôvod, náboženstvo, pohlavie, zmýšľanie, politickú príslušnosť, ktorá nadobudla pracovnú spôsobilosť podľa zákona v pracovnej oblasti a vykonáva dobrovoľnícku činnosť.

⁶⁰ Freiwilligenpass. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.freiwilligenweb.at/digitaler-freiwilligenpass/>

⁶¹ Freiwilligenweb. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.freiwilligenweb.at/>

⁶² LEGE nr. 78 din 24 iunie 2014 privind reglementarea activităţii de voluntariat în România. Dostupné na internete (v rumunčine): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/159292>

Podľa článku 13 ods. 1 Zákonníka práce⁶³, fyzická osoba nadobudne spôsobilosť na právne úkony vo veku 16 rokov. V odseku 2 toho istého článku sa uvádza, že fyzická osoba môže uzavrieť pracovnú zmluvu ako zamestnanec aj vo veku 15 rokov, po dohode s rodičmi alebo zákonnými zástupcami, súvisiacu s činnosťami zodpovedajúcimi jeho/jej fyzickému rozvoju, zručnostiam a vedomostiam, pokiaľ nie je ohrozené jeho/jej zdravie, rozvoj a príprava na povolanie. Podľa ustanovenia § 13 ods. (3) sa zakazuje zamestnávanie osôb mladších ako 15 rokov.

Dobrovoľníctvo na školách

Článok 29 ods. 6 Zákona č. 198/2023 o preduniverzitnom vzdelávaní⁶⁴ upravuje dobrovoľníctvo ako jednu z mimoškolských vzdelávacích aktivít (rozumej všetky vzdelávacie aktivity organizované mimo školského programu) vykonávané vo vzdelávacích inštitúciách.

Rozsah mimoškolských vzdelávacích aktivít ponúkaných na preduniverzitnej úrovni sa vyvíja po konzultácii so žiakmi v súvislosti s ich potrebami a perspektívami. Žiaci sú povzbudzovaní, aby sa pod vedením pedagógov podieľali na rozvoji a realizácii mimoškolských vzdelávacích aktivít.

Spôsob organizácie a fungovanie mimoškolskej výchovy ustanoví minister školstva nariadením.

Článok 105 ods. (8) ustanovuje, že žiaci sa môžu zúčastňovať dobrovoľníckych akcií, za ktoré môžu získať finančné alebo iné stimuly financované zo štátneho rozpočtu.

Čo sa týka účasti študentov vysokých škôl na dobrovoľníckych aktivitách, Zákon 199/2023 o vysokých školách⁶⁵ v článku 127 ods. (9) uvádza, že študenti môžu za ne získať dodatočný počet prenosných študijných kreditov, ako aj finančné stimuly za podmienok stanovených štatútom univerzity alebo osobitnými predpismi. Článok 129 tiež upravuje, že štát udeľuje ceny, štipendiá, miesta v táboroch a iné podobné stimuly študentom s výbornými študijnými výsledkami, ako aj s vynikajúcimi výsledkami vo vzdelávaní a odbornej príprave, v kultúrnych, občianskych, dobrovoľníckych a športových aktivitách, vrátane univerzitných športových súťaží.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

S cieľom podnietiť fyzické osoby k dobrovoľníckej činnosti zákon č. 78/2014 ustanovuje, že dobrovoľnícka práca sa bude počítať ako odborná prax v závislosti od druhu danej práce za predpokladu, že dobrovoľnícka práca sa vykonáva v oblasti súvisiacej so vzdelaním dobrovoľníka.

Pri výkone dobrovoľníckej činnosti, ako aj po jej skončení, vydá právnická osoba, ktorá dobrovoľnícku činnosť organizuje, na požiadanie dobrovoľníka potvrdenie o činnosti a správu o činnosti.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Zákon č. 78/2014 upravuje aj dobrovoľnícke služby súvisiace so záchranou života. Koordináciu dobrovoľníckej služby v prípade krízových situácií štátu zabezpečuje Generálna inšpekcia pre

⁶³ Codul muncii. Dostupné na internete (v rumunčine): <https://www.codulmuncii.ro/integral.php>

⁶⁴ LEGEA nr. 198 din 4 iulie 2023 învățăământului preuniversitar. Dostupné na internete (v rumunčine): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/271896>

⁶⁵ LEGEA nr. 199 din 4 iulie 2023 învățăământului superior. Dostupné na internete (v rumunčine): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/271898>

mimoriadne situácie (IGSU), podriadená Odboru pre mimoriadne situácie (pod Ministerstvom vnútra)⁶⁶.

Podľa nariadenia č. 1516/IG z 21.06.2018 o organizovaní dobrovoľníckych aktivít v rámci Okresných krízových inšpektorátov, dobrovoľníci, ktorí majú kurzy špecializovanej spôsobilosti, sa zúčastnia aj výcvikových kurzov pre zásahy v núdzových situáciách (pátranie-záchrana-hasenie atď.). Dobrovoľníci musia spĺňať určité podmienky, aby sa mohli zúčastniť misií, ktoré môžu ohroziť ich život alebo fyzickú integritu. Podľa predpisov IGSU sa berú do úvahy tieto kritériá: vek dobrovoľníkov (od 16 do 18 rokov alebo nad 18 rokov), počet hodín dobrovoľníctva a absolvované školenia (kvalifikačné kurzy prvej pomoci, vyslobodzovacie a záchranné operácie).

Strešný orgán/inštitúcia

Neexistuje žiadna zodpovedná inštitúcia, ktorá by dohliadala na dobrovoľnícku prácu alebo koordinovala dobrovoľnícky proces.

4.19 SEVERNÉ MACEDÓNSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo v Republike Severné Macedónsko upravuje zákon o dobrovoľníctve⁶⁷.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Dobrovoľníkom je fyzická osoba, ktorá dobrovoľne poskytuje služby, zručnosti a vedomosti v prospech iných osôb, orgánov, organizácií a inej inštitúcie bez finančného alebo iného osobného prospechu.

Podľa zákona o dobrovoľníctve to uvádza článok 5:

- Dobrovoľníkom môže byť domáca alebo zahraničná fyzická osoba.
- Dobrovoľníkom môže byť aj maloletý s písomným súhlasom jeho rodičov alebo opatrovníkov.
- Zmluvu o dobrovoľníckej činnosti s maloletými možno uzavrieť len s písomným súhlasom ich rodičov alebo opatrovníkov.
- Ustanovenia zákona o pracovných vzťahoch, ktoré sa týkajú ochrany osôb vo veku 15 až 18 rokov, sa primerane vzťahujú aj na maloletých, ktorí vykonávajú dobrovoľnícku činnosť.

Dobrovoľníctvo na školách

Zákon o vysokoškolskom vzdelávaní čl. 99 – predpisuje študentom v rámci študijného programu ako jednu z podmienok zápisu do ďalšieho ročníka štúdia, povinnosť v každom roku štúdia absolvovať praktické vyučovanie, ktoré nesmie byť kratšie ako 30 dní. Spôsob a podmienky

⁶⁶ DEPARTMENT FOR EMERGENCY SITUATIONS. Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.mai.gov.ro/en/situatii-de-urgenta/>

⁶⁷ Zákon o dobrovoľníctve "Official Gazette of the Republic of Macedonia" no. 85/07, 161/08, 147/15 and "Official Gazette of the Republic of North Macedonia" no. 124/19 and 103/21 – len v macedónskom jazyku

organizácie praktického vyučovania predpisuje minister a je na vysokých školách, aby ho organizovali.

Podľa Zákona o stredoškolskom vzdelávaní – § 27 predpisuje 1 hodinu alebo 60 minút praktického vyučovania v inštitúciách alebo firmách.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Podľa Zákona o dobrovoľníctve v časti III článok 10 má dobrovoľník nárok na náhradu vopred dohodnutých nákladov spojených s dobrovoľníckou činnosťou (strava, náklady na dopravu z a na miesto dobrovoľníctva, náklady na služobné cesty a náklady na školenia). Náhrada nákladov na stravu a dopravu na miesto dobrovoľníctva a späť sa vypláca najviac vo výške 15 % priemernej mesačnej mzdy v republike vyplatené v predchádzajúcom roku a náklady na pracovné cesty a školenia sú vyplácané v rovnakej výške ako zamestnancom organizácie dobrovoľníckej práce.

Strešný orgán/inštitúcia

Na vykonávanie ustanovení Zákona o dobrovoľníctve dohliada Ministerstvo práce a sociálnej politiky. Kontrolný dozor vykonáva Štátny inšpektorát práce prostredníctvom inšpektorov práce (článok 21 Zákona o dobrovoľníctve).

4.20 SLOVINSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Zákon o dobrovoľníctve⁶⁸

Dobrovoľníckou prácou je podľa zákona o dobrovoľníctve práca, ktorú fyzická osoba vykonáva zo svojej slobodnej vôle v prospech iných ľudí alebo vo všeobecnom záujme bez toho, aby pre seba očakávala finančnú odmenu alebo nepriamy alebo priamy majetkový prospech.

Dobrovoľnícka služba je organizované dobrovoľníctvo vykonávané dobrovoľníkom v rozsahu najmenej 20 hodín týždenne a počas obdobia, ktoré trvá najmenej šesť mesiacov bez prerušenia (článok 8).

Pravidlá pre oblasti dobrovoľníckej práce a register sú dostupné na internete v slovinčine:

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV10787>

Nariadenie o podrobných pravidlách na udeľovanie ocenení a uznaní Slovinskej republiky za dobrovoľníctvo sú dostupné na internete v slovinčine:

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED5698>

Vláda Slovinskej republiky tiež pracuje na Stratégii rozvoja dobrovoľníctva na roky 2024 – 2028, ktorá bude riešiť potreby identifikované dobrovoľníckymi organizáciami a organizáciami realizujúcimi dobrovoľnícke programy vo svojich výročných správach o dobrovoľníctve.

⁶⁸ Zákon o dobrovoľníctve (ZProst) (Ministerstvo verejnej správy, č. 31), dostupné na internete (v angličtine): <http://www.pisrs.si/Pis.web/cm?idStrani=prevodi>

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Dobrovoľnícka činnosť je otvorená pre dospelých (nad 18 rokov), ako aj pre nepľnoleté osoby za podmienok uvedených v článkoch 13 a 20:

Článok 13

(Zásada ochrany detí, maloletých a osôb, ktorých spôsobilosť uzatvárať zmluvy je čiastočne alebo úplne zrušená)

(1) Deti mladšie ako 15 rokov môžu vykonávať len takú dobrovoľnícku činnosť, ktorá prispieva k ich výchove a osobnostnému rozvoju a neohrozuje ich zdravie a vývoj a nebráni im v plnení školských povinností; takúto prácu môžu vykonávať len pod dohľadom mentora.

(2) Maloletí a osoby, ktorých zmluvná spôsobilosť bola čiastočne alebo úplne odňatá, môžu vykonávať len takú dobrovoľnícku prácu, ktorá je primeraná ich veku a psychofyzickým schopnostiam; takúto prácu môžu vykonávať len pod dohľadom mentora.

Článok 20

(Obmedzenie zmluvnej voľnosti týkajúcej sa dobrovoľníckej zmluvy)

(1) Dobrovoľnícke organizácie alebo organizácie poskytujúce dobrovoľnícke programy pri uzatváraní dobrovoľníckej zmluvy prihlasujú na obmedzenie maximálneho týždenného úväzku, pravidiel denného a týždenného odpočinku a osobitné ochranné ustanovenia o dobách odpočinku pre deti mladšie ako 15 rokov v zmysle zákona o pracovnoprávných vzťahoch.

(2) Obmedzenia podľa predchádzajúceho odseku neplatia, ak sa dobrovoľnícka práca vykonáva formou spolužitia s prijemcami dobrovoľníckej práce a dobrovoľník má právo a možnosť vyjadrovať sa k organizácii práce.

(3) Dohoda uzavretá v rozpore s ustanoveniami predchádzajúcich dvoch odsekov je neplatná.

Dobrovoľnícku prácu uvedenú v predchádzajúcom odseku nevykonávajú osoby:

- ktorým bolo uložené bezpečnostné opatrenie povinnej starostlivosti o duševné zdravie alebo ktorým bol uložený zákaz výkonu povolania, činnosti alebo povinnosti súvisiacej s dobrovoľníckou prácou, alebo
- proti ktorým sa začalo trestné stíhanie alebo ktorí boli právoplatne odsúdení za spáchanie trestného činu proti životu alebo zdraviu, sexuálneho trestného činu alebo trestného činu proti majetku. (článok 11/2)

Dobrovoľníctvo na školách

Dobrovoľníctvo nie je zahrnuté v školských osnovách; školy môžu organizovať dobrovoľnícke aktivity samy.

Dobrovoľníctvo ako spoločenská hodnota sa začlení do systému vzdelávania a školstva na základe kritérií stanovených v nariadení o vzdelávaní a školstve (článok 35, Trvalo udržateľný rozvoj). To znamená, že každá verejná inštitúcia (škola), ktorá sa rozhodne rozvíjať dobrovoľníctvo, musí na základe § 7/2 zákona o dobrovoľníctve vypracovať dobrovoľnícky program alebo politiku, ktorá vymedzí rozsah a modalitu dobrovoľníctva v inštitúcii. Program alebo politiku schvaľuje rada

školy. Obsah si každá inštitúcia prispôsobuje vlastným potrebám, no v každom prípade musí program spĺňať ustanovenia zákona o dobrovoľníctve. Program alebo politika musí jasne definovať hranicu medzi úlohami, ktoré škola plní v súlade s jej poslaním a v rámci svojich verejných právomocí, a úlohami, ktoré vykonávajú dobrovoľníci.

Niektoré školy vykonávajú veľa dobrovoľníckych aktivít bez plánovania alebo zaznamenávania. Dobrovoľníctvo často prebieha v rámci väčších projektov (MEPI, Zdravá škola, Ekoškola, medzinárodné výmeny a pod.).

Ak sa škola rozhodne rozvíjať dobrovoľníctvo v spolupráci s dobrovoľníkmi mimo školy, musí podľa zákona o dobrovoľníctve:

1. vytvoriť a formálne prijať dobrovoľnícky program;
2. uzavrieť zmluvu o spolupráci s jednou z dobrovoľníckych organizácií zaregistrovaných v registri dobrovoľníckych organizácií Agentúry Slovinskej republiky pre verejné právne záznamy a súvisiace služby;
3. uzatvárať s dobrovoľníkmi zmluvy o spolupráci.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

(1) Na podporu dobrovoľníctva vláda Slovinskej republiky prijme nariadenie, ktorým sa ustanoví stratégia rozvoja dobrovoľníctva (ďalej len stratégia).

(2) Stratégia má stanoviť kľúčové politiky a opatrenia na podporu dobrovoľníctva.

(3) Stratégia sa určuje na obdobie piatich rokov.

(4) Stratégiu vypracúva ministerstvo verejnej správy (ďalej len „ministerstvo“) v spolupráci s pracovným orgánom podľa bodu 5.

(5) Na monitorovanie implementácie stratégie a rozvoja dobrovoľníctva vláda Slovinskej republiky ustanoví stály pracovný orgán zložený zo zástupcov ministerstiev a zástupcov dobrovoľníckych organizácií (článok 36 stratégie).

Na základe zákona o dobrovoľníctve:

- Ministerstvá a ostatné orgány štátnej správy plánujú a realizujú opatrenia na podporu a rozvoj dobrovoľníctva v súlade so stratégiou ministerstva. Pri vypracúvaní opatrení spolupracujú s dobrovoľníckymi organizáciami.
- Pri vyčleňovaní finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu v oblastiach prác, do ktorých sú zapojené dobrovoľnícke organizácie, je najmenej 10 % z rozpočtu určených na realizáciu projektov a programov dobrovoľníckych organizácií, ktoré zahŕňajú dobrovoľnícku prácu alebo sú zamerané na rozvoj dobrovoľníctva.
- Bez ohľadu na predchádzajúce ustanovenie možno finančné prostriedky poskytnúť aj iným subjektom ako dobrovoľníckym organizáciám, ak počet žiadostí predložených dobrovoľníckymi organizáciami v rámci výberového konania je nedostatočný a finančné prostriedky by preto zostali nevyužívané.
- Samosprávne obce môžu identifikovať projekty a programy a poskytovať prostriedky na ich realizáciu obdobným spôsobom.

- Ak sa na splnenie podmienok verejného obstarávania vyžaduje vlastné spolufinancovanie, orgány verejnej moci, ktoré vyčleňujú prostriedky zo štátneho rozpočtu alebo z rozpočtov samosprávnych územných celkov, posúdia dobrovoľnícku prácu ako materiálny príspevok dobrovoľníckej organizácie. Výška vlastného podielu vecného príspevku sa určí na základe vykázanej práce a predpokladanej hodnoty dobrovoľníckej hodiny určenej v predpisoch podľa § 41 ods. 7 tohto zákona.
- Pri prideľovaní finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu sa náklady na riadenie, koordináciu a mentoring uznávajú ako oprávnené náklady na spolufinancovanie pri realizácii projektov a programov dobrovoľníckych organizácií súvisiacich s dobrovoľníctvom (čl. 37, Uľahčenie dobrovoľníctva).

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

V Slovinsku nie je dobrovoľnícka služba súvisiaca so záchranou životov a zdravia špecificky regulovaná zákonom.

Strešný orgán/inštitúcia

V súlade s článkom 41/6 zákona o dobrovoľníctve Ministerstvo verejnej správy každoročne vypracúva spoločnú správu o dobrovoľníctve v Slovinskej republike a predkladá ju vláde. V súlade s článkom 41/1 dobrovoľníckej organizácie a organizácie poskytujúce dobrovoľnícke programy zapísané v registri dobrovoľníckych organizácií a organizácie poskytujúce dobrovoľnícke programy vypracúvajú raz ročne správu o dobrovoľníctve na predpísanom tlačive, ktorá obsahuje nasledujúce údaje za predchádzajúce kalendárny rok:

- počet dobrovoľníkov podľa pohlavia a veku,
- celkový počet dobrovoľníckych hodín vykonaných na dobrovoľnícke miesto,
- celkový počet vykonaných dobrovoľníckych hodín a počet dobrovoľníckych hodín podľa druhu dobrovoľníckej práce podľa § 23a prvého odseku zákona.

Spoločné správy o dobrovoľníctve sú zverejnené na webovom sídle ministerstva⁶⁹.

4.21 ŠPANIELSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo upravuje Zákon č. 45/2015 zo 14. októbra o dobrovoľníctve⁷⁰. Piaty odsek preambuly zdôrazňuje, že tento zákon bude rešpektovať „ich kompetencie [samosprávnych spoločenstiev], k existujúcim predpisom v autonómnych spoločenstvách, ako ich definujú ich stanovy a ich osobitné právne predpisy“ a že „tento zákon nemá za cieľ toto rozdelenie právomocí nijakým spôsobom meniť“. Dobrovoľnícka práca je teda regulovaná aj prostredníctvom nariadení všeobecnej štátnej správy, autonómnych spoločenstiev a miestnych subjektov.

⁶⁹ Spoločné správy o dobrovoľníctve v Slovinsku sú dostupné na internete (v slovinčine):

<https://www.gov.si/teme/prostovoljstvo/>

⁷⁰ Ley 45/2015, de 14 de octubre, de Voluntariado. Dostupné na internete (v španielčine):

<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11072>

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Zákon 45/2015 stanovuje nasledovné:

„Článok 8. Dobrovoľníci.

- 1. Fyzické osoby, ktoré sa slobodne a dobrovoľne rozhodnú venovať celý svoj čas alebo jeho časť vykonávaniu činností definovaných v článku 3.2, majú postavenie dobrovoľníkov.*
- 2. Maloletí môžu mať štatút dobrovoľníka za predpokladu, že sa rešpektuje ich najlepší záujem v súlade s ustanoveniami platnej legislatívy a že spĺňajú tieto požiadavky:*
 - a) Osoby staršie ako 16 rokov a mladšie ako 18 rokov musia mať súhlas svojich rodičov, opatrovníkov alebo zákonných zástupcov.*
 - b) Maloletí mladší ako 16 rokov a starší ako 12 rokov môžu vykonávať dobrovoľnícke aktivity, ak majú výslovný súhlas svojich rodičov, poručníkov alebo zákonných zástupcov, pri ktorých sa posúdi, či takéto činnosti nepoškodzujú ich rozvoj a integrálnu výchovu. .“*

Dobrovoľníctvo na školách

Zákon uznáva určité vzdelávacie aktivity za dobrovoľníctvo:

„Článok 6. Oblasť pôsobenia dobrovoľníctva.

- 1. Za oblasti činnosti dobrovoľníctva sa okrem iného považujú:*

[...] f) Vzdelávacie dobrovoľníctvo, ktoré ako plánovaná solidárna aktivita, integrovaná do vzdelávacieho systému a komunity, zlepšuje možnosti vykonávania mimoškolských a doplnkových aktivít, čím prispieva najmä k vyrovnávaniu akýchkoľvek nerovností, ktoré môžu medzi žiakmi existovať – sociálnych, osobných alebo ekonomických rozdielov, okrem iného prostredníctvom využívania programov servisného vzdelávania. [...]”

Predpisy autonómnych spoločenstiev, ktoré majú tiež kompetencie v oblasti vzdelávania, tento pojem ďalej rozvíjajú. Napríklad zákon 4/2018 z 8. mája o dobrovoľníctve v Andalúzii⁷¹ zahŕňa:

„Článok 31. Podpora dobrovoľníctva vo vzdelávacom obsahu.

Správa regionálnej vlády Andalúzie v rámci svojich kompetencií prijme potrebné opatrenia na začlenenie podpory dobrovoľníckej činnosti do obsahu vzdelávania.

Vzdelávacie plány budú zvažovať vhodné pedagogické postupy na podporu dobrovoľníctva a rôzne činnosti, ktoré možno z tohto hľadiska uskutočniť. Na tento účel budú mať nástroje, zdroje a stratégie na takúto propagáciu.“

Zákon 17/2007 z 10. decembra o vzdelávaní v Andalúzii teda obsahuje odkazy na dobrovoľníctvo v sektore vzdelávania:

⁷¹ Ley 4/2018, de 8 de mayo, Andaluza del Voluntariado. Dostupné na internete (v španielčine): <https://www.juntadeandalucia.es/boja/2018/91/2>

„Článok 5. Ciele zákona.

Tento zákon má tieto ciele:

[...] p) Podporovať účasť učiteľov vo vzdelávacom systéme a rodiny na výchovno-vzdelávacom procese ich synov a dcér, ako aj upravovať režim fungovania študentských spolkov a študentských rodičovských združení a podporovať spoluprácu neziskových združení, stimuláciu dobrovoľníckych akcií. [...]

KAPITOLA II. Spolupráca medzi školskou správou a univerzitami

Článok 175. Spolupráca s andalúzskymi univerzitami.

1. Školská správa a andalúzske univerzity budú spolupracovať v tých aspektoch, ktoré prispievajú k zlepšeniu vzdelávacieho systému, a to najmä v týchto oblastiach:

[...] f) Rozširovanie univerzity a dobrovoľnícke činnosti. [...]

KAPITOLA IV. Spolupráca s inými subjektmi

Časť 1. Dobrovoľníctvo

Článok 177. Dobrovoľnícka práca vo vzdelávacej sfére.

1. Základné princípy dobrovoľníckej práce vo vzdelávacej sfére sú uvedené v § 4 zákona č. 7/2001 Zz z 12. júla 2001 o dobrovoľníctve a prednostne smerujú k dosiahnutiu týchto cieľov:

a) Spolupracovať pri realizácii doplnkových alebo mimoškolských vzdelávacích aktivít zameraných na žiakov andalúzskych škôl.

b) Prispieť k otvoreniu andalúzskych vzdelávacích centier ich sociálnemu, kultúrnemu a ekonomickému prostrediu.

c) Spolupracovať pri rozširovaní vzdelávacích aktivít realizovaných Andalúžskou regionálnou vládou do zahraničia.

d) Podporovať využívanie zariadení vzdelávacích stredísk mimo vyučovania s cieľom dosiahnuť ich väčšiu spoločenskú a vzdelávaciu rentabilitu.

e) Ponúkať deťom a mládeži vzdelávacie, kultúrne a rekreačné alternatívy využitia voľného času.

f) Pozitívne prispievať k vzdelávaniu a sociálnej integrácii ľudí so zdravotným postihnutím alebo ohrozených vylúčením.

g) Akékoľvek iné, ktoré prispievajú k zlepšovaniu slobody, participácie a hodnôt solidarity a sociálnej angažovanosti v oblasti vzdelávania.

2. Organizovaná dobrovoľná činnosť nemôže za žiadnych okolností nahradiť činnosti vykonávané prostredníctvom platenej práce alebo slúžiť na oslobodenie verejnej správy od garantovania výhod a služieb občanom, ktoré sú im uznané ako ich práva.

Článok 178. Požiadavky spolupracujúcich subjektov.

1. Organizácie, ktoré chcú vykonávať dobrovoľnícku činnosť v oblasti vzdelávania, musia byť právne založené, mať právnu subjektivitu, byť neziskové a musia rozvíjať dobrovoľnícke akčné programy v tejto oblasti.

2. Rovnako sa zapisujú do sčítania spolupracujúcich vzdelávacích subjektov podľa § 180 tohto zákona postupom, ktorý na tento účel určí predpis.

Článok 179. Uzatváranie dohôd.

Rezort zodpovedný za vzdelávanie môže na vykonávanie týchto činností uzatvárať zmluvy so subjektmi, ktoré vykonávajú dobrovoľné akčné programy v oblasti vzdelávania.“

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Zákon vo svojom článku 23 stanovuje, že „dobrovoľníci môžu za podmienok a v rozsahu stanovenom nariadením využívať výhody, ktoré môžu byť zriadené výlučne na účely propagácie, uznávania a spoločenského oceňovania dobrovoľníckej činnosti“.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Vnútroštátne právo aj autonómna legislatíva uznávajú dobrovoľnícku činnosť v sektore zdravotníctva. Zákon č. 45/2015 ustanovuje:

„Článok 6. Oblasť pôsobenia dobrovoľníctva.

1. Za oblasti činnosti dobrovoľníctva sa okrem iného považujú:

[...] g) Sociálno-zdravotné dobrovoľníctvo, ktoré spája podporu zdravia, prevenciu chorôb, zdravotnú starostlivosť, rehabilitáciu a sociálnu starostlivosť zameranú na spoločnosť ako celok alebo na skupiny v zraniteľných situáciách a ktoré prostredníctvom komplexnej a špecializovanej intervencie v oblasti telesných, psychologických a sociálnych aspektov, ponúka podporu a poradenstvo rodinám a najbližšiemu prostrediu, čím zlepšuje životné podmienky.“ [...]

V tomto smere však nie sú stanovené žiadne ďalšie konkrétne dispozície.

Strešný orgán/inštitúcia

Neexistuje žiadna národná inštitúcia zodpovedná za dobrovoľnícku prácu ustanovená zákonom, ale každá autonómna komunita má na starosti dohľad nad dobrovoľníckou prácou. Zákon č. 45/2015 ustanovuje:

„Článok 17 Verejná správa.

Orgány verejnej správy s kompetenciou v oblasti dobrovoľníctva poskytnú to, čo je potrebné na vytvorenie prostriedkov a systémov vzťahov, ktoré umožňujú vzájomné informovanie, technickú spoluprácu a spoločné konanie pri výkone svojich kompetencií, s cieľom integrovať svoje činnosti, čím prispievajú k zlepšovaniu dobrovoľníckych aktivít a solidárnej účasti občanov.

Pri plnom rešpektovaní kompetencií autonómnych spoločenstiev, definovaných v ich stanovách, miestnych subjektov a autonómnych miest Ceuta a Melilla, ako aj slobody konania a autonómie dobrovoľníckych subjektov, sa za oblasti spolupráce, pre ktoré platí predchádzajúci odsek, považujú nasledujúce [...]:

e) Stanovenie spoločných kritérií hodnotenia, kontroly a monitorovania verejných prostriedkov pridelených dobrovoľníckym subjektom, pokiaľ to umožňujú platné štátne a regionálne predpisy a pri plnom rešpektovaní kompetencií autonómnych spoločenstiev [...]

j) vytvorenie účinných mechanizmov dohľadu a kontroly rozvoja dobrovoľníckej činnosti“

Záležitosť dohľadu upravuje legislatíva autonómnych regiónov, napríklad zákon 4/2018 z 8. mája o dobrovoľníctve v Andalúzii. V ňom je vytvorený Všeobecný register dobrovoľníckych subjektov v Andalúzii:

„Článok 18. Všeobecný register andalúzskych dobrovoľníckych organizácií.

1. Všeobecný register andalúzskych dobrovoľníckych organizácií, ktorý je súčasťou regionálneho ministerstva zodpovedného za dobrovoľnícku prácu, má verejný charakter a jeho registrácia má deklaratórne účinky. Jeho účelom je registrovať subjekty, ktoré spĺňajú požiadavky ustanovené týmto zákonom.
2. Všeobecný register andalúzskych dobrovoľníckych organizácií preberá funkcie kvalifikácie, registrácie a certifikácie.
3. Registrácia do Všeobecného registra dobrovoľníckych subjektov je bezplatná.
4. Nesplnenie povinností, ktoré vyplývajú z ustanovenia článku 5.1 písm. b) subjektom, má za následok zrušenie jeho zápisu do registra.
5. Jeho organizáciu a činnosť upravuje vyhláška.

Článok 19. Funkcie andalúzskych verejných správ.

[...] k) Zaviesť účinné monitorovacie a kontrolné mechanizmy pre programy dobrovoľníckej služby podporované grantmi. [...]

Článok 20. Právomoci regionálnej vlády Andalúzia.

1. Regionálna vláda Andalúzie má v oblasti dobrovoľníctva tieto právomoci: [...]
 - i) Monitorovanie, hodnotenie a kontrola dobrovoľníckych programov, ktoré sú vypracované pod ochranou zásad a kritérií ustanovených týmto zákonom. [...]
2. Útvor zodpovedný za dobrovoľníctvo zabezpečuje koordináciu činností, ktoré v rámci svojej pôsobnosti v tejto oblasti vykonávajú ostatné útvary.“

4.22 ŠVAJČIARSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Švajčiarsko je krajinou združení; dobrovoľnícka práca je vo veľkej miere podporovaná a je súčasťou švajčiarskej kultúry. Napriek tomu dobrovoľníctvo nie je vo Švajčiarsku veľmi regulované.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Za určitých podmienok môžu byť dobrovoľníkmi aj deti a mladí ľudia. Deti do 13 rokov môžu vykonávať dobrovoľnícku činnosť v kultúrnom, umeleckom alebo športovom odbore, pokiaľ to nebude mať negatívny vplyv na ich zdravie alebo ich vývoj a neovplyvní to ich prospech v škole.

Tak ako v bežnom pracovnom živote, aj čas a trvanie dobrovoľníckej činnosti musia byť prispôsobené veku a úzko koordinované so zákonnými zástupcami. Okrem toho pre mládež do 18 rokov platia osobitné ustanovenia, ktoré slúžia na ochranu zdravia a bezpečnosti.

Dobrovoľníctvo na školách

Švajčiarsko je viacjazyčná krajina so štyrmi oficiálnymi národnými jazykmi. Má federálnu štruktúru. Ďalšími dôležitými znakmi sú kantonálna autonómia vo vzdelávacom systéme a decentralizovaná organizácia škôl. Za povinné vzdelávanie sú zodpovedné kantóny. V súlade so spolkovou ústavou sú povinné zabezpečiť celoštátnu harmonizáciu dôležitých cieľov a štruktúr. Školy prevádzkujú miestne samosprávy. Keďže vzdelávanie je lokálne zakorenené, je možné implementovať riešenia šité na mieru. To je však aj dôvod, prečo z úrovne federálneho štátu nie je možné dať úplnú odpoveď na začlenenie dobrovoľníctva do učebných osnov. Rôzne školy majú určitú voľnosť v tom, čo ponúkajú pre žiakov nad rámec školských osnov.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Zamestnanci mladší ako 30 rokov majú právo na týždennú dovolenku na mládežnícke aktivity v kultúrnej alebo sociálnej oblasti (dovolenka na mimoškolskú prácu s mládežou) (čl. 329e Kódexu povinností⁷²). Počas týždňovej dovolenky nemá zamestnanec mzdový nárok. V parlamente sa momentálne diskutuje o možnosti predĺženia tejto dovolenky o dva týždne.

Na základe Federálneho zákona o podpore mimoškolskej starostlivosti o mládež môže štát poskytnúť finančnú pomoc neziskovým organizáciám pracujúcim s deťmi a mládežou.

Projekt odmeňovania dobrovoľníckej činnosti prostredníctvom daňových úľav bol niekoľkokrát výslovné zamietnutý.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Vo Švajčiarsku je zdravotníctvo jednou z najdôležitejších oblastí dobrovoľníctva. Podľa našich vedomostí však na federálnej úrovni neexistuje pre túto oblasť žiadny konkrétny právny základ.

V prípade národnej krízy alebo vojny sa najskôr zmobilizujú rôzne formácie švajčiarskych ozbrojených síl. Využitie dobrovoľníkov mimo švajčiarskych ozbrojených síl alebo Červeného kríža zákon nepredpokladá.

Strešný orgán/inštitúcia

V rámci výkonnej zložky neexistuje zodpovedný subjekt, ktorý by bol zodpovedný za dohľad a propagáciu dobrovoľníctva. Existuje však množstvo združení alebo nadácií, ktoré podporujú dobrovoľnícku prácu. Napríklad:

- Švajčiarska spoločnosť pre spoločné dobro (SSCG) podporuje dobrovoľníctvo vo viacerých oblastiach. Každé 4 roky vydáva SSCG Švajčiarske dobrovoľnícke observatórium⁷³.
- Sieť „réseau Suisse bénévolat“⁷⁴ spája spolu 20 združení. Sieť podporuje dialóg o dobrovoľníctve a vytvára príležitosti na vytváranie sietí.

⁷² Federálny zákon ohľadom doplnku švajčiarskeho občianskeho zákonníka (Piata časť: Kódex povinností). Dostupné na internete (v nemčine): https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/27/317_321_377/de#art_329_e

⁷³ Volunteer Work Bulletin. Dostupné na internete (v angličtine): <https://sgg-ssup.ch/en/voluntary-work/swiss-volunteering-survey/>

⁷⁴ Das Netzwerk freiwillig engagiert. Dostupné na internete (v nemčine): <https://netzwerk-freiwillig-engagiert.ch/ueber-das-netzwerk>

4.23 ŠVÉDSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

Vo Švédsku neexistuje žiadna špecifická legislatíva o dobrovoľníctve. Ak ste vo Švédsku dobrovoľným pracovníkom, nevzťahujú sa na vás bežné pracovno-právne predpisy.

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Neexistujú žiadne nariadenia týkajúce sa vekových limitov, preto je na organizácii atď., ktorá žiada dobrovoľníkov, aby rozhodla, aký vek je vhodný. Veľa mladých ľudí dobrovoľne pracuje napríklad cez športové združenia.

Dobrovoľníctvo na školách

Dobrovoľníctvo nie je zahrnuté v národných osnovách povinnej školskej dochádzky alebo vyššieho sekundárneho vzdelávania. Jednotlivé školy môžu organizovať aktivity pre študentov, ktorí sa chcú venovať dobrovoľníctvu v určitej oblasti. Najčastejšie sa však mladí ľudia venujú dobrovoľníckym aktivitám mimo vyučovania.

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Vo Švédsku sa dobrovoľníctvo vo všeobecnosti uskutočňuje v rámci občianskej spoločnosti. Dobrovoľnícke aktivity tradične boli – a stále sú – vo veľkej miere smerované do vnútorného, demokratického a politického života občianskej spoločnosti, alebo boli aspoň vykonávané v rámci nej. Športové združenia zhromažďujú zďaleka najväčší podiel mladých dobrovoľných pracovníkov v rámci švédskej občianskej spoločnosti.

Vládna politika pre občiansku spoločnosť poskytuje príležitosti na vytváranie organizácií, prijímanie štátnej pomoci a povzbudzovanie ľudí, aby sa zapojili a vykonávali aktivity. Švédska agentúra pre mládež a občiansku spoločnosť (MUCF)⁷⁵ v mene vlády rozdeľuje prostriedky občianskej spoločnosti vo forme podpory organizácií, projektov a medzinárodnej spolupráce.

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Podľa vyhlášky (1994:524) o činnostiach dobrovoľnej obrany⁷⁶ môže orgán s úlohami v oblasti národnej obrany uzavrieť písomnú dohodu s osobou patriacou do organizácie dobrovoľnej obrany na výkon národnej obrany. V dohode sa určí povaha služby, rozsah záväzku a dĺžka trvania služby.

Zákon o pracovnom prostredí (1977:1160)⁷⁷ (kapitola 1, časť 3.) uvádza, že osoby slúžiace podľa zákona o národnej obrannej službe (1994:1809) a iné osoby, ktoré si plnia povinnosti predpísané zákonom alebo sa dobrovoľne zúčastňujú na vzdelávaní alebo príprave na činnosti v rozsahu

⁷⁵ The Swedish Agency for Youth and Civil Society. Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.mucf.se/en/https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-1994524-om-frivillig-sfs-1994-524/>

⁷⁶ Förordning (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet. Dostupné na internete (v švédštine):

⁷⁷ Work Environment Act (1977:1160). Dostupné na internete (neoficiálny preklad):

<https://www.government.se/contentassets/86e9091526644e90b78d2ff937318530/sfs-19771160-work-environment-act/>

pôsobnosti zákona o národnej obrane, treba považovať za zamestnancov, a preto podliehajú príslušnému zákonu.

Strešný orgán/inštitúcia

Za politiku občianskej spoločnosti zodpovedá Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí. Švédska agentúra pre mládež a občiansku spoločnosť (MUCF) je vládna agentúra, ktorá podporuje vládu v otázkach týkajúcich sa politiky občianskej spoločnosti.

4.24 TALIANSKO

Právna úprava dobrovoľníctva

V Taliansku upravuje Kódex tretieho sektora (legislatívna vyhláška č. 117/2017) pravidlá ohľadom 3. sektora tak na všeobecnej úrovni, ako aj špecifické otázky dobrovoľníctva a združovania sa. Hlava III legislatívnej vyhlášky č. 117/2017 upravuje najmä vymedzenie a úlohu toho, kto vykonáva dobrovoľnícke služby a aké poistné krytie to vyžaduje.

Okrem toho dobrovoľníctvo upravuje zákon č. 266/1991 o dobrovoľníctve.⁷⁸

Vekový limit pre výkon dobrovoľníckej činnosti

Existuje niekoľko združení, ktoré ponúkajú tábory pre dobrovoľníkov, a to tak na domácej pôde, ako aj v zahraničí, ktoré sú určené pre mladých ľudí do 18 rokov (minimálny požadovaný vek je 14 rokov). Tieto tábory sú dobrovoľnícke projekty rôzneho trvania, zvyčajne zamerané nielen na solidaritu, ale aj na komunikáciu a integráciu medzi dobrovoľníkmi a hostiteľskou komunitou. Od dobrovoľníkov sa vždy vyžaduje určitá miera prispôsobenia, dostupnosti a hlbokého rešpektu voči kultúrnej identite iných. Cestovné náklady a registračný poplatok vo všeobecnosti hradí nezisková organizácia.

Dobrovoľníctvo na školách

Od roku 2021 existuje aktívna platforma na zostavovanie študijného programu študenta, ktorá zohľadňuje jeho skúsenosti v škole aj mimo nej. Medzi mimoškolské skúsenosti je možné zaradiť aj dobrovoľnícke aktivity a občianske aktivity (afiliácie alebo participácie v neziskových organizáciách). Dobrovoľnícka činnosť patrí medzi zručnosti uvedené ministerstvom školstva v Kritériách vzdelávania pre definovanie osnov základných a stredných škôl.

Dobrovoľnícka činnosť mladých ľudí, vrátane činnosti prostredníctvom škôl, nie je regulovaná na národnej úrovni s jednotnou úpravou, ale je priradená v rámci autonómie škôl jednotlivým inštitúciám, a vo väčšine prípadov sa vyžaduje plnoletosť. Treba poznamenať, že ministerstvo školstva vyčlenilo zdroje na výzvy pre školy, aby sa zapojili do realizácie workshopov o demokratickom občianstve zamerané na vzdelávanie o sociálnom dobrovoľníctve, prevencii a boji proti závislostiam, na ochranu a rozvoj spoločných statkov a podporu rovnakých príležitostí a nediskriminácie, v partnerstve s dobrovoľníckymi organizáciami a organizáciami tretieho sektora.

⁷⁸ Zákon č. 266/1991 o dobrovoľníctve. Dostupné na internete (v taliančine): https://www.lavoro.gov.it/archivio-doc-pregressi/AreaSociale_AgenziaTerzoSettore/Leqge_266_91.pdf

Benefity pre aktívnych dobrovoľníkov

Ministerstvo práce a sociálnej politiky podporuje dobrovoľníctvo prostredníctvom špeciálnych grantov a bezplatného poradenstva ponúkaného Centrami dobrovoľníckych služieb (pozri Rámcový zákon o dobrovoľníctve č. 266/1991) zameraný na rozvoj dobrovoľníctva.

Dobrovoľnícke organizácie, ktoré o to požiadajú a so špecifickými požiadavkami uvedenými v ich stanovách, môžu byť prijímateľmi 5 percent dane z príjmu fyzických osôb, ktoré daňovníci môžu bezplatne darovať zadaním daňového kódu príslušnej organizácie (legislatívna vyhláška č.111/2017⁷⁹).

Dobrovoľnícka činnosť pri záchrane života a zdravia

Dobrovoľnícku službu súvisiacu so záchranou životov a zdravia prevádzkuje predovšetkým taliansky Červený kríž v oblastiach záchranej zdravotnej služby, zdravotníckeho transportu a prvej pomoci, ako aj pomoc počas veľkých podujatí.

Strešný orgán/inštitúcia

Národné observatórium dobrovoľníctva pri Ministerstve práce a sociálnej politiky vzniklo v roku 1990 a predsedá mu samotný minister. Tvorí ho 10 zástupcov dobrovoľníckych organizácií pôsobiace najmenej v šiestich regiónoch, dvaja odborníci a traja zástupcovia odborov. Observatórium je zodpovedné za sčítavanie dobrovoľných združení, propagáciu výskumu, schvaľovanie experimentálnych projektov a poskytovanie poradenských služieb.

⁷⁹ DECRETO LEGISLATIVO 3 luglio 2017, n. 111. Dostupné na internete (v taliančine): <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2017/07/18/17G00122/sg>

5. Záver

Na základe požiadavky predloženej odborom Parlamentný inštitút sme skúmali niektoré aspekty dobrovoľníctva v európskych štátoch. Hlavným informačným zdrojom boli odpovede parlamentov jednotlivých štátov poskytnuté v rámci siete Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu ECPRD⁸⁰, doplnené štúdiom ďalších informačných zdrojov. Podarilo sa nám získať relatívne široké spektrum 24 štátov (okrem Slovenskej republiky, ktorú sme uviedli ako referenčnú krajinu).

Ako prvý aspekt sme skúmali **právnú úpravu dobrovoľníctva** v jednotlivých štátoch. Z 24 štátov 17 uviedlo, že má prijatú osobitnú právnu normu upravujúcu dobrovoľnícke aktivity. Ostatné štáty uviedli, že danú oblasť majú upravenú čiastkovo v iných právnych predpisoch alebo strategických dokumentoch.

Ďalej sme porovnávali **minimálny vek dobrovoľníkov**. Z 24 štátov 10 uviedlo, že veková hranica nie je regulovaná. Z ostatných štátov je najvyššie stanovená minimálna veková hranica na 16 rokov (4 štáty) a 15 rokov (4 štáty). Po 2 štáty majú minimálnu vekovú hranicu určenú na 14 a 13 rokov a po jednom štáte na 12 a 10 rokov.

Min. vek	16	15	14	13	12	10	neregulované
Počet štátov	4	4	2	2	1	1	10

Ďalším skúmaným aspektom bolo **dobrovoľníctvo ako súčasť učebných osnov** na školách, respektíve organizované školami, prípadne jeho spôsob hodnotenia (vykazovania). Tu treba uviesť, že všetky štáty napísali, že ich školský systém podporuje angažovanosť žiakov v občianskych aktivitách a spoluprácu s neziskovými organizáciami. Viaceré školy pomáhajú organizovať takéto aktivity. Avšak len 4 štáty uviedli, že oblasť dobrovoľníctva je priamo uvedená ako súčasť učebných osnov. Ide o štáty: Grécko, Litva, Maďarsko a Severné Macedónsko.

V Grécku sa tento predmet nazýva „Workshopy zručnosti“ a nachádza sa v učebných osnovách od materských, cez základné až po stredné školy. Hodnotí sa slovne (opisne) a je súčasťou hodnotiacej správy študenta.

V Litve je dobrovoľníctvo zahrnuté v osnovách stredoškolského vzdelávania v rámci predmetu „Spoločenská občianska aktivita“. Študenti by mali venovať dobrovoľníckej činnosti 20 hodín ročne a 70 hodín za 2 roky v rámci vyššieho sekundárneho vzdelávania. Hodnotenie (vykazovanie) sa uskutočňuje v rámci pravidelného podávania správ o dobrovoľníckej aktivite.

V Maďarsku je dobrovoľníctvo súčasťou učebných osnov od 5. ročníka v rámci triednických hodín. Okrem toho bol zavedený aj povinný predmet „Školská verejnoprospešná práca“. Na stredných školách je taktiež povinná dobrovoľnícka práca v rozsahu 50 hodín počas štúdia. Plnenie verejnoprospešných prác si žiak vykazuje v osobnom denníku a v rámci triedy ho učiteľ vykazuje v triednom denníku, vysvedčení a na úradnom tlačíve.

⁸⁰ Požiadavka ECPRD č. 5562 Volunteering, uzavretá databáza.

Zákon o stredoškolskom vzdelávaní v Macedónsku predpisuje žiakom absolvovať 1 hodinu (60 minút) praktického vyučovania, Zákon o vysokoškolskom vzdelávaní – 30 dní za školský rok. Spôsob a podmienky organizácie praktického vyučovania predpisuje minister školstva.

Predmetom porovnania boli aj prípadné **benefity poskytované dobrovoľníkom** v jednotlivých štátoch. Len 3 štáty – Lotyšsko, Poľsko a Španielsko, uviedli, že takéto benefity neposkytujú. Ostatné štáty uviedli nasledujúce typy benefitov:

- granty, dotácie zo štátneho rozpočtu – 6 štátov
- pracovné voľno zo zamestnania
 - platené – 4 štáty
 - neplatené – 1 štát
- daňové úľavy – 7 štátov
- kredity na vysokých školách – 2 štáty
- zľavy na určité služby (kultúrne, doprava a pod.) – 2 štáty
- úhrada nákladov (ubytovanie, strava, doprava a pod.) – 1 štát
- uplatňovanie si percenta z dane z príjmu – 1 štát

Jedným z požadovaných aspektov dobrovoľníctva bola aj otázka právnej úpravy a riešenia **zapojenia dobrovoľníkov do riešenia krízových situácií**. Pri tejto otázke odpovedalo 7 štátov, že majú špecifickú právnu úpravu pokrývajúcu tieto situácie. Ide o štáty: Bulharsko, Estónsko, Grécko, Maďarsko, Nemecko, Rumunsko a Švédsko.

V Bulharsku bol príslušným zákonom zriadený *Jednotný záchranný systém*, ktorý koordinuje činnosť jednotlivých zložiek v krízových situáciách.

V Estónsku je vytvorených niekoľko stupňov riadenia počas mimoriadnych situácií, ktoré zabezpečujú spoluprácu a koordináciu medzi výkonnými orgánmi a miestnymi orgánmi, vrátane zapojenia dobrovoľníkov.

V Grécku bol zákonom zriadený *Národný mechanizmus krízového riadenia*, ktorého hlavnou úlohou je prevencia krízových situácií, ale aj ich riešenie a minimalizácia ich negatívnych následkov.

Maďarsko prijalo zákonom a vládny nariadením pravidlá pre dobrovoľnícke organizácie zriadené na predchádzanie a odstraňovanie následkov mimoriadnych situácií.

V Nemecku bol zriadený *Federálny úrad pre civilnú ochranu a pomoc pri katastrofách*, ktorý okrem iného koordinuje aj dobrovoľnícke aktivity a dobrovoľných pomocníkov v krízových situáciách.

Koordináciu dobrovoľníckej činnosti v prípade krízových situácií v Rumunsku zabezpečuje *Generálna inšpekcia pre krízové situácie* (IGSU) pod Ministerstvom vnútra. Vládne nariadenie špecificky vymedzuje podmienky, ktoré musia spĺňať dobrovoľníci, ktorí sa majú zúčastniť zásahov v krízových situáciách.

Podľa platnej legislatívy vo Švédsku môže štátny orgán s úlohami v oblasti národnej obrany uzavrieť písomnú dohodu s osobou patriacou do organizácie dobrovoľnej obrany na výkon služby.

Poslednou otázkou, ktorou sme sa zaoberali bol **strešný orgán**, pod ktorý oblasť dobrovoľníctva spadá. Najviac štátov (6), z tých, ktoré na túto otázku odpovedali, uviedlo, že majú na tento cieľ

vytvorený špecializovaný orgán. Jeden štát uviedol, že je to v kompetencii autonómnych spoločenstiev. Ostatné štáty uviedli ako strešný orgán niektoré z ministerstiev:

- Ministerstvo vnútra (4)
- Ministerstvo práce (3)
- Ministerstvo zdravotníctva a sociálnej politiky (2)
- Ministerstvo spravodlivosti (1)
- Ministerstvo školstva (1)
- Ministerstvo pre rodinu... (1)
- Ministerstvo kultúry (1)
- Ministerstvo verejnej správy (1)
- viacero ministerstiev (1)

6. Použité zdroje

1. Požiadavka ECPRD č. 5562 Volunteering, uzavretá databáza.
2. MARČEK, Eduard, ed. Dobrovoľníctvo a právna úprava. Bratislava: Nadácia otvorenej spoločnosti, 2008.
3. VOLUNTEERING: EUROPEAN PRACTICE OF REGULATION. Dostupné na internete (v angličtine): <https://ecnl.org/sites/default/files/2020-09/Voluntary%20Activities%20-%20European%20Practices%20of%20Regulation%20%28Belarus%20volunteering%20paper%209.pdf>
4. Comparative Analysis of the European Legal Systems and Practices Regarding Volunteering. Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.icnl.org/resources/research/ijnl/comparative-analysis-of-the-european-legal-systems-and-practices-regarding-volunteering>
5. Konceptia výchovy a vzdelávania detí a mládeže k dobrovoľníctvu. Dostupné online: https://www.minedu.sk/data/files/7972_koncepcia_vav_dam_k_dobrovolnictvu.pdf
6. Výchova a vzdelávanie k dobrovoľníctvu v základných a stredných školách. CVTI SR, 2021. Dostupné online: https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/prevenicia/Vychova_a_vzdelavanie_k_dobrovolnictvu_v_ZS_a_SS.pdf
7. Zákon č. 45/2016 o dobrovoľníctve. Dostupné online (v albánčine): <https://qbz.gov.al/eli/ligj/2016/04/28/45/5e164331-4d77-4a80-abf9-7973591b5d9d;q=vullnetarizmin>
8. Zákon č. 198/2002 Sb. o dobrovoľníckej službe a o zmene niektorých zákonov (zákon o dobrovoľníckej službe). Dostupné na internete (v češtine): <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-198>
9. Zákon ČNR č. 586/1992 Sb. o daních z príjmov. Dostupné na internete (v češtine): <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>
10. Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce. Dostupné na internete (v češtine): <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>
11. Zákon ČNR č. 133/1985 Sb. o požárnej ochrane. Dostupné na internete (v češtine): <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
12. Zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičskom záchrannom sboru České republiky a o zmene niektorých zákonov (zákon o hasičskom záchrannom sboru). Dostupné na internete (v češtine): <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>
13. Rescue Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/505012023001/>
14. Police and Border Guard Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/526072023007>
15. Assistant Police Officer Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/528062022007/consolide>
16. Victim Support Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/503042023004/consolide>
17. Probation Supervision Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/525082022004/consolide>

18. Occupational Health and Safety Act. Dostupné na internete (v angličtine):
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/506072023004/consolide>
19. Sidusa Eesti arengukava 2021-2030. Dostupné na internete (v estónčine):
<https://www.siseministeerium.ee/sidest>
20. Good practices of volunteering. Dostupné na internete (v angličtine):
<https://vabatahtlikud.ee/en/organisatsioonile-2/organisatsioonile-vabatahtliku-tegevuse-hea-tava/>
21. Income Tax Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/511072023001/consolide>
22. Emergency Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/526072023006/consolide>
23. The Estonian Defence League Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/523032023006/consolide>
24. Military Service Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/518042023011/consolide/current>
25. National Defence Act (konsolidované znenie). Dostupné na internete (v angličtine):
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/520032023011/consolide>
26. Occupational Safety and Health Act. Dostupné na internete (v angličtine):
<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2002/en20020738.pdf>
27. Loi du 1er juillet 1901 relative au contrat d'association. Dostupné na internete (vo francúzštine): <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/LEGITEXT000006069570/>
28. Bližšie informácie sú dostupné na internete (vo francúzštine):
<https://www.economie.gouv.fr/particuliers/prelevement-a-la-source-reductions-fiscales-dons-associations#:~:text=Le%20saviez%2Dvous%20%3F,tout%20sur%20cet%20avantage%20fiscal>
29. L'organisation de la Protection Civile. Dostupné na internete (vo francúzštine):
<https://www.protection-civile.org/organisation-protection-civile/>
30. Bližšie informácie sú dostupné na internete (vo francúzštine):
<https://www.associations.gouv.fr/ministre.html>
31. Zákon o ochrane dobrovoľníctva, posilnenie pôsobenia občianskej spoločnosti, daňových stimuloch na posilnenie verejnoprospešného pôsobenia mimovládnych organizácií a ďalšie. Dostupné na internete (v gréčtine): .
<https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/764749/nomos-4873-2021>.
32. Zákon o národnom mechanizme pre krízové riadenie a reakciu na riziká, reštrukturalizáciu Generálneho sekretariátu civilnej ochrany, modernizáciu systému dobrovoľnej civilnej ochrany, reorganizáciu hasičského zboru a ďalšie. Dostupné na internete (v gréčtine):
<https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/595716/nomos-4662-2020>
33. LAW ON VOLUNTEERING. Dostupné na internete (v angličtine): <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.412533?jfwid=iedhh8iuz>
34. Volunteer Service Law. Dostupné na internete (v angličtine):
<https://likumi.lv/ta/en/en/id/275061-volunteer-service-law>
35. National Youth Service. Dostupné na internete (v angličtine):
<https://www.snj.public.lu/en/service-national-de-la-jeunesse-2/?q=%2Fen%2Fservice-national-de-la-jeunesse-2%2F>
36. Zákon LXXXVIII z roku 2005 o dobrovoľníckej činnosti vo verejnom záujme. Dostupné na internete (v maďarčine): <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0500088.tv>

37. Zákon CXC z roku 2011 o národnom vzdelávaní. Dostupné na internete (v maďarčine): <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv>
38. Nariadenie 20/2012. (VIII.31. nariadenie EMMI). Dostupné na internete (v maďarčine): <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200020.emm>
39. Zákon CXXVIII z roku 2011 o prevencii katastrof. Dostupné na internete (v maďarčine): <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100128.tv>
40. Nariadenie vlády č. 234/2011 (XI. 10.). Dostupné na internete (v maďarčine): <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100234.kor>
41. Gesetz zur Stärkung des Ehrenamtes (Ehrenamtsstärkungsgesetz). Dostupné na internete (v nemčine): <https://dip.bundestag.de/vorgang/gesetz-zur-st%C3%A4rkung-des-ehrenamtes-ehrenamtsst%C3%A4rkungsgesetz/48663>
42. Gesetz über den Bundesfreiwilligendienst. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/bfdg/index.html>
43. Einkommensteuergesetz. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/estg/>
44. Gesetz über den Zivilschutz und die Katastrophenhilfe des Bundes. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/zsg/>
45. The Norwegian Children and Youth Council. Dostupné na internete: <https://www.lnu.no/english/>
46. Act relating to the working environment, working hours and employment protection, etc. (Working Environment Act). Dostupné na internete (v angličtine): <https://lovdata.no/dokument/NLE/lov/2005-06-17-62>
47. Forskrift til opplæringslova. Dostupné na internete (v nórštine): <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-23-724>
48. Lov om register for frivillig virksomhet. Dostupné na internete (v nórštine): <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2007-06-29-88>
49. Lov om skatt av formue og inntekt (skatteloven). Dostupné na internete (v nórštine): <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-03-26-14>
50. Bližšie informácie, ktoré organizácie sú oslobodené od akých daní sa nachádzajú na internete (v angličtine): <https://www.skatteetaten.no/en/business-and-organisation/reporting-and-industries/industries-special-regulations/voluntary-and-non-profit-organisations/tax-for-voluntary-and-non-profit-organisations/tax-exemption-for-organisations/>
51. Bližšie informácie k tomuto sú dostupné na internete (v angličtine): <https://www.skatteetaten.no/en/person/taxes/get-the-taxes-right/employment-benefits-and-pensions/hobby-odd-jobs-and-extra-income/do-you-receive-salary-from-a-volunteer-organisation-or-charity/>
52. Lei n.º 71/98 de 3 de Novembro Bases do enquadramento jurídico do voluntariado. Dostupné na internete (v portugalčine): <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/lei/71-1998-223016>
53. Decreto-Lei n.º 389/99 de 30 de Setembro. Dostupné na internete (v portugalčine): <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/389-1999-667920>
54. Decreto-Lei n.º 40/89 Seguro social voluntário no âmbito da Segurança Social. Dostupné na internete (v portugalčine): <https://diariodarepublica.pt/dr/legislacao-consolidada/decreto-lei/1989-213406534>
55. Decreto-Lei n.º 389/99, de 30 de setembro. Dostupné na internete (v portugalčine): <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/389-1999-667920>

56. Decreto-Lei n.º 39/2017, de 4 de abril. Dostupné na internete (v portugalčine): <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/39-2017-106824980>
57. CASES – Cooperativa António Sérgio para a Economia Social. Dostupné na internete (v portugalčine): <https://www.cases.pt/sobre-nos/quem-somos/>
58. Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Freiwilligengesetz. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20007753>
59. Freiwilligenpass. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.freiwilligenweb.at/digitaler-freiwilligenpass/>
60. Freiwilligenweb. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.freiwilligenweb.at/>
61. LEGE nr. 78 din 24 iunie 2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România. Dostupné na internete (v rumunčine): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/159292>
62. Codul muncii. Dostupné na internete (v rumunčine): <https://www.codulmuncii.ro/integral.php>
63. LEGEA nr. 198 din 4 iulie 2023 învățământului preuniversitar. Dostupné na internete (v rumunčine): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/271896>
64. LEGEA nr. 199 din 4 iulie 2023 învățământului superior. Dostupné na internete (v rumunčine): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/271898>
65. DEPARTMENT FOR EMERGENCY SITUATIONS. Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.mai.gov.ro/en/situatii-de-urgenta/>
66. Zákon o dobrovoľníctve "Official Gazette of the Republic of Macedonia" no. 85/07, 161/08, 147/15 and "Official Gazette of the Republic of North Macedonia" no. 124/19 and 103/21 – len v macedónskom jazyku
67. Zákon o dobrovoľníctve (ZProst) (Ministerstvo verejnej správy, č. 31), dostupné na internete (v angličtine): <http://www.pisrs.si/Pis.web/cm?idStrani=prevodi>
68. DECRETO LEGISLATIVO 3 luglio 2017, n. 111. Dostupné na internete (v taliančine): <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2017/07/18/17G00122/sg>

Zdroje sú aktuálne k dňu zverejnenia materiálu

Všetky iniciatívne materiály PI nájdete na:

[https://www.nrsr.sk/web/?sid=nrsr/kancelaria/
pi/oa/materialy/pm](https://www.nrsr.sk/web/?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/materialy/pm)

Parlamentný inštitút

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky

pi@nrsr.sk

www.nrsr.sk

